

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศษ ๐๕๔๙.๐๒/๕๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นางทัศนาศิริ ทรัพย์ภักดิ์

สิ่งที่มาด้วย

๑. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำและหน้าที่
๒. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๓. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำและหน้าที่ของคำกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ด้วยนางประนอม โพธิ์กัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำและ
หน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ
โดย ผศ.ยุพา ยิ้มพงษ์ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ
เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่ง
ผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๘ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : education@tru.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๙๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นางประมวล ศรีสุธรรมศักดิ์

- สิ่งที่มาด้วย
๑. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำและหน้าที่
 ๒. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ๓. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำและหน้าที่ของคำกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ด้วยนางประนอม ไพธีกัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ โดย ผศ.ยุพา ยิ้มพงษ์ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรงศรี สุนทอง)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : education@tru.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๔/๕๕

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ประกอบ สมร่าง

- สิ่งที่มาด้วย
๑. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำและหน้าที่
 ๒. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ๓. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำและหน้าที่ของคำกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ด้วยนางประนอม โพธิ์กัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำ
และหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ
โดย ผศ.ยุพา ยิ้มพงษ์ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผศ.วรรณวิไล นันทมานพ
เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย
ซึ่งผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ

คณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๓/๕๕

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ดร.วิไล ทองแผ่

- สิ่งที่มาด้วย
๑. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำและหน้าที่
 ๒. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ๓. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำและหน้าที่ของคำกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ด้วยนางประนอม โพธิ์กัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ โดย ผศ.ยุพา ยิ้มพงษ์ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผศ.วรรณวิไล นันทมานพ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ

คณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๒/๕๐

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง

- สิ่งที่มาด้วย
๑. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำและหน้าที่
 ๒. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ๓. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำและหน้าที่ของคำกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ด้วยนางประนอม โพธิ์กัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ โดย ผศ.ยุพา ยิ้มพงษ์ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผศ.วรรณวิไล นันทมานพ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)
รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ
คณะครุศาสตร์

ที่ กท ๐๕๔๔.๐๒/ ๑๑๑.๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตทดลองสอนเพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพรมสาคร

ด้วยนางประนอม โพธิ์กัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เรื่องคำและ
หน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ
โดยมี ผศ.ยุพา ยิ้มพงษ์ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ
เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อ
ตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้
นางประนอม โพธิ์กัน ดำเนินการทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๔ ในสถานศึกษาของท่านเพื่อการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อให้โปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : education@lru.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/ ๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตสอนเพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโบสถ์

ด้วยนางประนอม โพธิ์กัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร -
มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เรื่องคำและ
หน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ
โดยมี ผศ.ยุพา ยิ้มพงษ์ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ
เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่างการเก็บข้อมูล
ซึ่งสถานศึกษาของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โค้รขอความอนุเคราะห์
จากท่านให้นางประนอม โพธิ์กัน ดำเนินการสอนเพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณา
และคงได้รับ ความอนุเคราะห์ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุญาตด้วยจักเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทองศรี ตุ่นทอง)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๙-๙ ถึง ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email: education@tru.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/ ๗๗๑.๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตทดลองสอนเพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโบสถ์

ด้วยนางประนอม โพธิ์กัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เรื่องคำและ
หน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ
โดยมี ผศ.ยุพา ยิ้มพงษ์ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ
เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อ
ตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โค้รขอความอนุเคราะห์จากท่านให้
นางประนอม โพธิ์กัน ดำเนินการทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๕ ในสถานศึกษาของท่านเพื่อการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อให้โปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๕๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : education@tru.ac.th

ภาคผนวก ข

- **แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ**
- **แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 สำหรับกลุ่มควบคุม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำนาม

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระสำคัญ

คำนาม หมายถึงคำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ เวลา สถานที่ การเรียนรู้คำนาม จะทำให้สามารถนำคำนามไปใช้สื่อสารได้ถูกต้องตามหลักการใช้ จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ต่อไป

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องคำนาม และใช้คำนามได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำนามได้
2. ระบุคำนามชนิดต่างๆได้
3. ใช้คำนามประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำนาม
2. คำนามชนิดต่างๆ
3. การใช้คำนามประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นำเข้าสู่บทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "ชาวประมง" แล้วให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กล่าวถึงในเนื้อเพลงว่ามีอะไรบ้าง (ใช้เวลา 2 นาที) แล้วสุ่มเรียกนักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟังประมาณ 2-3 คน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันจัดกลุ่มคำที่นักเรียนเขียนเป็นกลุ่มคำดังนี้ โดยครูเขียนบนกระดานดำ

กลุ่มคำที่ 1 คำที่เป็นชื่อคน

กลุ่มคำที่ 2 คำที่เป็นชื่อสัตว์

กลุ่มคำที่ 3 คำที่เป็นชื่อสิ่งของ

2 ครูอธิบายเนื้อหาของบทเพลง และแจ้งให้นักเรียนทราบว่าต่อไปนี้จะเรียนเรื่องคำนามตามที่ได้ร้องเพลง

ชั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องคำนาม
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมาย ชนิดและหน้าที่ของคำนาม
3. นำแถบประโยค ติดบนกระดานคำแล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกคำใดเป็นคำนาม และเป็นคำนามชนิดใด พร้อมทั้งบอกหน้าที่ของคำนามในประโยคด้วยและให้นักเรียนแต่งประโยคคนละ 5 ประโยค แถบประโยคมีดังนี้
 - ตะวันขึ้น- การนอนหลับเป็นการพักผ่อน -นักเรียนเขียนจดหมาย- พระสุริโยทัยมีความกล้าหาญ- นกเป็นอาหารของมนุษย์
 คำนามคือ ตะวัน การนอนหลับ จดหมาย พระสุริโยทัย นก ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค
 การพักผ่อน จดหมาย ความกล้าหาญ อาหาร ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยคนาม
 ทำหน้าที่เป็นกรรมรอง
4. สุ่มนักเรียน 4-5 คน อ่านประโยคที่ตนเองแต่งให้เพื่อนฟัง โดยเพื่อนนักเรียนและครูช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้องโดยครูเขียนประโยคที่กระดานคำ
5. ให้นักเรียนนำประโยคที่แต่งทั้ง 5 ประโยคมาเขียนให้เป็นเรื่องราวคนละ 1 เรื่อง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย แล้วนำส่งครู
6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากใบงานที่ 2

ขั้นสรุปบทเรียน

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความหมายชนิดและหน้าที่ของคำนาม

ขั้นวัดและประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำนาม

1. วิธีวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากแบบทดสอบ
 - 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงาน สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง "ชาวประมง"
2. แถบประโยค 6 ประโยค
3. ใบความรู้ที่ 1 เรื่องคำนาม
4. แบบทดสอบเรื่องคำนาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 สำหรับกลุ่มทดลอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ 2
เรื่อง คำนาม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ปีการศึกษา 2550
เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระสำคัญ

คำนาม หมายถึงคำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ เวลา สถานที่ การเรียนรู้คำนาม จะทำให้สามารถนำคำนามไปใช้สื่อสารได้ถูกต้องตามหลักการใช้ จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ต่อไป

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องคำนาม และใช้คำนามได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำนามได้ถูกต้อง
2. ระบุคำนามชนิดต่างๆได้ถูกต้อง
3. ใช้คำนามประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้องและเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำนาม
2. คำนามชนิดต่างๆ
3. การใช้คำนามประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น เรื่องคำนาม

1. นำเข้าสู่บทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง “ชาวประมง” แล้วให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กล่าวถึงในเนื้อเพลงว่ามีอะไรบ้าง (ใช้เวลา 2 นาที) แล้วสุ่มเรียกนักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟังประมาณ 2-3 คน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันจัดกลุ่มคำที่นักเรียนเขียนเป็นกลุ่มคำดังนี้โดยครูเขียนบนกระดานดำ

กลุ่มคำที่ 1 คำที่เป็นชื่อคน

กลุ่มคำที่ 2 คำที่เป็นชื่อสัตว์

กลุ่มคำที่ 3 คำที่เป็นชื่อสิ่งของ

2. ครูอธิบายเนื้อหาบทเรียน (ขั้นสอน) โดยการคิดแถบประโยคที่กระดานดำให้นักเรียนอ่านและทายว่าเป็นความหมายของคำชนิดใด

คำที่เรียกชื่อคน สัตว์ และสิ่งของ

ลองตีความก่อนดีไหม

เรียกกันว่าเป็นคำชนิดใด

ใครตอบได้ตอบที่มีรางวัล

(เฉลยคำตอบคือคำนาม)

3. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อบอกความหมายของคำนามจากคำประพันธ์ที่ครูยกมา และจากความรู้เดิมที่เคยเรียนมาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4. ครูอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับคำนามเพิ่มเติม ประกอบการซักถาม

ขั้นที่ 2 การเรียนกลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการแบ่ง แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ประธานกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจ สมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

เลขานุการกลุ่ม ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงาน และรายงานผลให้หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ในแต่ละเรื่อง และตั้งชื่อกลุ่ม

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สมาชิกกลุ่มทราบว่า สมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกัน คนเรียนเก่งต้องช่วยเหลือคนเรียนอ่อน ต้องปรึกษากันภายในกลุ่มดังนั้นนักเรียนในกลุ่มเดียวกันต้องช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจจะได้ทำข้อทดสอบได้

3. ประธานกลุ่มรับเอกสารจากครูมายังกลุ่มของตนเพื่อศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่องคำนาม แล้วช่วยกันสรุปลักษณะและใจความสำคัญลงในกระดาษค้วยสำนวนภาษาของตนเอง

4. เลขานุการกลุ่มเขียนคำสรุปตามที่เพื่อน ๆ บอก ลงในกระดาษคำตอบของกลุ่มและเตรียมรายงานผลหน้าชั้นเรียน

5. สุ่มนักเรียนจำนวนกลุ่มละ 1 คน ประมาณ 2-3 กลุ่มให้ยกตัวอย่างคำนามแต่ละชนิดตามที่ได้สรุปไว้ เพื่อให้เพื่อนในชั้นเรียนสังเกตตัวอย่างคำ และอธิบายความหมายของคำนามชนิดนั้นๆ โดยครูเขียนข้อสรุปบนกระดานดำ

แนวคำตอบ สามานยนามคือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อไม่ชี้เฉพาะ) เช่น นก ไก่ ชาย หญิง มนุษย์ เป็นต้น

วิสามานยนามคือ คำนามที่เป็นชื่อชี้เฉพาะเจาะจงของคน สัตว์ และสิ่งของ เช่น ดอกบัว จังหวัดสิงห์บุรี จินตารัตน์ เป็นต้น

6. นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของคำนามแต่ละชนิดโดยครูเสริม และสรุปอีกครั้ง

7. ครูนำแถบประโยคติดบนกระดานดำ ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่ามีคำนามใดบ้างและอยู่ส่วนใดของประโยคทำหน้าที่อะไร

- ตะวันขึ้น การนอนหลับเป็นการพักผ่อน นักเรียนเขียนจดหมาย พระศรีสุริโยทัย มีความกล้าหาญ นกเป็นอาหารของมนุษย์

คำนำมคือ ตะวัน การนอนหลับ จดหมาย พระสุริโยทัย นก ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

การพักผ่อน จดหมาย ความกล้าหาญ อาหาร ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยคมนุษย์ ทำหน้าที่เป็นกรรมรอง

ขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย

1. ครูแจกใบงานที่ 1 , 2 และ 3 ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน และตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย

2. ทำแบบทดสอบย่อยชุดที่ 1 และ 2 เรื่องคำนาม เป็นรายบุคคล โดยต่างคนต่างทำ ไม่มีการปรึกษากันไม่มีการช่วยเหลือกัน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ขั้นที่ 4 คะแนนในการพัฒนาตนเอง

1. ตรวจสอบข้อทดสอบโดยให้นักเรียนเป็นผู้ตรวจ หรือครูผู้สอน ถ้าให้นักเรียนตรวจ ต้องตรวจพร้อมๆกัน โดยแลกเปลี่ยนตรวจ

2. ให้นักเรียนช่วยกันรวมคะแนนที่ได้แต่ละคนเพื่อเปรียบเทียบกับฐานคะแนน

3. รวมคะแนนสมาชิกในกลุ่มแล้วหารด้วยสมาชิกในกลุ่มจะเป็นคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการยกย่อง และยอมรับ

1. ครูแจ้งผลคะแนนความก้าวหน้าทั้งระดับกลุ่ม และระดับบุคคลให้นักเรียนทราบ

2. ครูกล่าวชมนักเรียน นำผลงานและรายชื่อกลุ่มที่ทำคะแนนถึงเกณฑ์คิดป้ายนิเทศ

3. ครูรวบรวมผลการประเมิน การทำงานกลุ่ม และกล่าวถึงภาพรวมของการทำงาน

และเสนอข้อชี้แนะ

4. การให้รางวัล ประกาศยกย่องนักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงสุด และกลุ่มที่ได้คะแนนยอดเยี่ยม ติดชื่อไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน และให้กำลังใจนักเรียน กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย กลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุดได้รับรางวัลจากครูด้วยการแจกประกาศนียบัตร (เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นบ้างในบางครั้งตามความเหมาะสม)

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง “ชาวประมง”
2. แดงประโยคคำประพันธ์ เรื่องคำนาม
3. แดงประโยค 6 ประโยค
4. ใบความรู้ที่ 1 เรื่องคำนาม
5. ใบงานที่ 1 , 2 และ 3 เรื่องคำนาม
6. แบบทดสอบเรื่องคำนาม

การวัดผลและประเมินผล

1.วิธีวัดและประเมินผล

1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม

- 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากใบกิจกรรม และแบบทดสอบ
- 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง คำนาม

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ เวลา สถานที่ และการแสดงกริยาอาการต่าง ๆ คำนามแบ่งเป็น 5 ชนิด คือ

1. คำนามที่เป็นชื่อของคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ทั่ว ๆ ไป หรือเรียกว่าสามัญนาม (นามทั่วไป) เช่น คน เด็ก กวาง สุนัข ภูเขา บ้าน ดินสอ กระเป๋า ดอกไม้ เป็นต้น
2. คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะ (นามเฉพาะ) ของคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ หรือเรียกว่าวิสามัญนาม เช่น ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ย่าเหล ประเทศมาเลเซีย โรงเรียนวัดดอกไม้ กระทรวงศึกษาธิการ วันศุกร์ สุคนธา

3. คำนามที่ใช้ประกอบนามอื่นเพื่อแสดงรูปลักษณะ ขนาดของนามนั้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือเรียกว่าลักษณนาม เช่น

รถ	1 คัน	เสือ	1 ผิน
เรือ	2 ลำ	เบ็ด	2 คัน
นา	3 แปลง	ภูเขา	3 ลูก
ช้าง	1 โขลง	หนังสือ	3 กอง

4. คำนามที่แสดงหมวดหมู่ของนามอื่นคือของคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ที่รวมกันอยู่มาก ๆ หรือเรียกว่าสมุหนามเช่น

คนหลายคน	เรียกว่า	หมู่ คน หรือ กลุ่ม คน
ช้างหลายเชือก	เรียกว่า	โขลง ช้าง
นกหลายตัว	เรียกว่า	ฝูง นก
หนังสือหลายเล่ม	เรียกว่า	กอง หนังสือ

5. คำนามที่ใช้เรียกกริยาอาการ และความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากกริยา หรือคำวิเศษณ์ที่มี "การ" หรือ "ความ" นำหน้า หรือเรียกว่าอาการนาม เช่น การยืน การนั่ง การเดิน ความรู้สึก ความโกรธ

ข้อควรสังเกต เรามักใช้ "การ" นำหน้าคำกริยาที่แสดงความเป็นไปทางกายและวาจา และใช้ "ความ" นำหน้าคำกริยาที่แสดงความเป็นไปทางจิตใจ ความคิดและคำวิเศษณ์

เพลงชาวประมง

บิดาเป็นชาวประมง
พี่ชายเป็นชาวประมง
ไซโยแล้วก็ตรง ริมลงเรือจะไปทะเล
พี่ชายเป็นคนจับปลา บิดาเป็นคนพายเรือ
ไซโยเห็นในเรือ จับปลาได้มาส้มคะเน
หมึก ทู กระเบน กูเลา
จวด เก้า กะพง อินทรี
ไซโย ฉันทินดี
รวบรวมปลามาได้มากมาย

หมายเหตุ ไม่ทราบนามผู้แต่ง

ใบงานที่ 2 เรื่อง คำนาม

คำชี้แจง บอกใบ้ให้ทาย นักเรียนหาคำสามานยนามจากความหมายที่กำหนดให้

1. คำ 1 พยางค์ เป็นแมลงชนิดหนึ่งที่กินข้าวและกินต้นไม้
.....
2. คำ 2 พยางค์ หมายถึงป่า
.....
3. คำ 2 พยางค์ พระแท่นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ภายใต้เศวตฉัตร
.....
4. คำ 3 พยางค์ ใช้เรียกชื่อคนที่มีหน้าที่ประหารชีวิตนักโทษที่ล้องโทษถึงตาย
.....
5. คำ 2 พยางค์ หมายถึงเครื่องมือสำหรับตัด โดยใช้หนามมี 2 ขา
.....
6. คำ 5 พยางค์ ใช้เรียกหนังสือสำหรับค้นคว้าความหมายของคำที่เรียงลำดับ
ตัวอักษร
.....
7. คำ 2 พยางค์ เป็นชื่อของสัตว์สี่เท้า ตัวเมีย มีถุงสำหรับไว้ใส่ลูกที่หน้าท้อง
.....
8. คำ 3 พยางค์ เป็นชื่อสถานที่สำหรับการค้าขายเกี่ยวกับการเงิน เช่นการรับฝาก
เงิน การจ่ายเงินตามเช็ค
.....
9. คำ 3 พยางค์ ซึ่งเราใช้เรียกสถานที่ที่พระสงฆ์ประชุมกันทำสังฆกรรมต่าง ๆ
.....
10. คำ 4 พยางค์ เราใช้เรียกผู้ที่ออกแบบสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ
.....

ใบงานที่ 3 เรื่อง คำนาม

คำชี้แจง จัดคำต่อไปนี้ให้ได้ 12 กลุ่ม โดยให้คำที่ใช้ลักษณะนามเหมือนกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

เกวียน วิญญาณ ตะปู มุ้ง พระภิกษุ พลุ อวน ขลุ่ย รถยนต์ วัว ไม้ไผ่ จาก เบ็ด เครื่องบิน ร่ม ซอ พระพุทธรูป ช้อน อาคาร เรือ แห เทวดา สามเณร สวิง จุกตา แม่น้ำ พระราชา มีด โพงพาง ปี่ โຕ้ะ เปียโน ลิง แสตมป์ เข็ม ดวงจันทร์ สมุด ไถ กรรไกร ถน

1. ดวง				
2. เล่ม				
3. ตัว				
4. รูป				
5. องค์กร				
6. ตั๊ก				
7. เล่า				
8. ปาก				
9. ถัน				
10. หลั่ง				
11. ส่า				
12. สาย				

แบบทดสอบย่อยชุดที่ 1 เรื่องคำนาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท(×)คำตอบที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ
เพียงข้อเดียว

1. คำนามแบ่งเป็นกี่ชนิด
 - ก. 3 ชนิด
 - ข. 5 ชนิด
 - ค. 7 ชนิด
 - ง. 9 ชนิด
2. คำในข้อใดใช้ลักษณนามได้ถูกต้อง
 - ก. ปี ขลุ่ย
 - ข. เสื้อ ช่าง.
 - ค. ยักษ์ เทวดา
 - ง. เหล็ก ไม้
3. สามานยนามหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร
 - ก. นามทั่วไป
 - ข. นามเฉพาะ
 - ค. ลักษณนาม
 - ง. สมุหนาม
4. ข้อใดเป็นคำที่แสดงลักษณะเป็นนามธรรม
ทุกคำ
 - ก. กางเกง เสื้อ รองเท้า
 - ข. ชีวิต ความหวัง อารมณ์
 - ค. วัด โรงเรียน มหาวิทยาลัย
 - ง. สมชาย สมนึก สมศักดิ์
5. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดไม่ใช่คำนาม
 - ก. คุณแม่ชื่อหวิสวยๆมาหลายอัน
 - ข. นามสกุลเดิมของฉันคือแซหวิ
 - ค. แม่ฉันนำกล้วยมาขายหลายหวิ
 - ง. คุณพ่อไม่ชอบหวิผม
6. ข้อใดใช้ลักษณนามได้เหมาะสม
 - ก. รองเท้า 1 คู่ มี 2 อัน
 - ข. วัด 1 แห่งมีพระสงฆ์หลายองค์
 - ค. กล้วยเครือหนึ่งมีหลายหวิ
 - ง. มะพร้าวช่อหนึ่งมีหลายลูก
7. ข้อใดเป็นคำนามที่ไม่ชี้เฉพาะ
 - ก. ประเทศจีน
 - ข. ประเทศพม่า
 - ค. ประเทศไทย
 - ง. ประเทศต่างๆ
8. ข้อใดเป็นคำนามที่ชี้เฉพาะ
 - ก. พิจิตร
 - ข. คำบล
 - ค. อำเภอ
 - ง. จังหวัด
9. ข้อใดเป็นอาการนาม
 - ก. การเมือง
 - ข. การคลัง
 - ค. การบ้าน
 - ง. การกิน
10. ข้อใดเป็นคำนามที่บอกลักษณะของ
คำว่า "แห"
 - ก. อัน
 - ข. แห
 - ค. ปาก
 - ง. กลุ่ม

แบบทดสอบย่อยชุดที่ 2
เรื่องคำนาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วเติมคำนามในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. คำนี้ใช้ เป็นนามโดยทั่วไป ผู้เป็นใหญ่ที่เราเทิด ไว้เหนือเกล้า คอยช่วยเหลือ
ผู้ยากไร้ มานานเนา คนไทยเรา ซึ่งใจ ในพระคุณ (.....)
2. นามเฉพาะ เจาะจง คงนึกได้ อยู่ทางใต้ เป็นจังหวัด แหล่งท่องเที่ยว มีหาดทราย
น้ำใส สวยจริงเจียว มีวีรสตรี เด็ดเดี่ยว สองคนไทย (.....)
3. เป็นสมุหนาม นามหมวดหมู่ พวกเรา รู้ทั่วไทย สยามไชร์ บริหาร แผ่นดิน เพื่อ
คนไทย มีสองฝ่าย ทำงาน เพื่อบ้านเมือง (.....)
4. ขึ้นว่าความ แสดง อาการนาม ลองติดตาม และวิเคราะห์ ให้ถูกต้อง อันคำนี้ ทุก
คนพบ ไม่ต้องลอง ต้องหมั่นหมอง เสร้าใจ ร้องให้กัน (.....)
5. คำคำนี้ มีใช้ กันทั่วไป เมื่อเราส่งสารไป ให้คนอื่น ใช้ว่าดวง ลักษณะนาม
นระทวมขึ้น หากไม่มี เขาส่งคืน หรือปรับกัน (.....)

เฉลยแบบทดสอบย่อย**ชุดที่ 1 เรื่องคำนาม**

1. ข
2. ก
3. ก
4. ข
5. ค
6. ค
7. ง
8. ก.
9. ง
10. ค

เฉลยแบบทดสอบย่อยชุดที่ 2 เรื่องคำนาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วเติมคำนามในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. คำนี้ใช้ เป็นนามโดยทั่วไป ผู้เป็นใหญ่ที่เราเทิด ไว้เหนือเกล้า คอยช่วยเหลือผู้ยากไร้ มานานเนา คนไทยเรา ซึ่งใจ ในพระคุณ (พระมหากษัตริย์)
2. นามเฉพาะ เจาะจง คงนึกได้ อยู่ทางใต้ เป็นจังหวัด แหล่งท่องเที่ยว มีหาดทราย น้ำใส สวยจริงเจียว มีวีรสตรี เด็ดเดี่ยว สองคนไทย (จังหวัดภูเก็ต)
3. เป็นสมุหนาม นามหมวดหมู่ พวกเรา รู้ทั่วไทย สยามไซรั บริหาร ผ่านดินเพื่อคนไทย มีสองฝ่าย ทำงาน เพื่อบ้านเมือง (สภาผู้แทนราษฎร)
4. ขึ้นว่าความ แสดง อาการนาม ลองติดตาม และวิเคราะห์ ให้ถูกต้อง อันคำนี้ทุกคนพบ ไม่ต้องลอง ต้องหมั่นหมอง เสร้าใจ ร้องให้กัน (ความตาย)
5. คำคำนี้ มีใช้ กันทั่วไป เมื่อเราส่งสารไป ให้คนอื่น ใช่ว่าดวง ลักษณะนาม นะทรามขึ้น หากไม่มี เขาส่งคืน หรือปรับกัน (แสดมปี)

เฉลยใบงานที่ 1

คำสั่ง นักเรียนศึกษาประโยคที่กำหนดให้แล้วอธิบายว่าในประโยคนั้นมีคำใดเป็นคำนามบ้างและทำหน้าที่อะไร

1. ดวงอาทิตย์ตก

คำนามคือ ดวงอาทิตย์ ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

2. การกระโดดเชือกเป็นการออกกำลังกาย

คำนามคือ การกระโดดเชือก ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค
การออกกำลังกาย ทำหน้าที่เป็นกรรมในประโยค

3. ชาวนาร้องเพลง

คำนามคือ ชาวนา ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค
ร้องเพลง ทำหน้าที่เป็นกรรมในประโยค

4. ชาวบ้านบางระจันมีความกล้าหาญ

คำนามคือ ชาวบ้าน ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค
บางระจัน ทำหน้าที่ขยายคำนาม
ความกล้าหาญ ทำหน้าที่เป็นกรรมในประโยค

5. เกาะภูเกิดเป็นเกาะที่สวยงาม

คำนามคือ เกาะ ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค
ภูเกิด ทำหน้าที่ขยายคำนาม
สวยงาม ทำหน้าที่เป็นกรรมในประโยค

เฉลยใบงานที่ 2
เรื่อง คำนาม

1. นอน
2. ไพรสนธ์
3. บัลลังก์
4. เพชฌฆาต
5. กรรไกร
6. พจนานุกรม
7. จิงโจ้
8. ธนาคาร
9. อุโบสถ
10. สถาปนิก

เฉลยใบงานที่ 3
เรื่อง คำนาม

1. ดวง :	วิญญาน	แสดมปี	ดวงจันทร์		
2. เส้ม :	เกวียน	มีด	สมุด	กรรไกร	
3. ตัว :	ตะปู	ว่าว	ตุ๊กตา	โต๊ะ	สิง
4. รูป :	พระภิกษุ	สามเณร			
5. องค์ :	พระพุทธรูป	เทวดา	พระราช		
6. ตับ :	พลู				
7. เล้า :	ขลุ่ย	ปี			
8. ปาก :	อวน	แห	สริง	โพงพาง	
9. คัน :	รถยนต์	เบ็ด	ร่วม	ช้อน	ไถ
10. หลัง :	มุ้ง	อาคาร	เปียโน		
11. ลำ :	ไม้ไผ่	เครื่องบิน	เรือ		
12. สาย :	ขอ	แม่น้ำ	ถนน		

คำชี้แจง

ข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันก่อนเรียน สำหรับกลุ่มทดลอง

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีระดับความสามารถ สูง ปานกลาง ต่ำ ตามอัตราส่วน 1:2:1 โดยแบ่งตามคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทยโดยใช้เป็นคะแนนฐานของแต่ละบุคคล
2. ให้แต่ละกลุ่มแต่งตั้งประธานกลุ่มและเลขานุการโดยหมุนเวียนกันทำหน้าที่ในแต่ละครั้งพร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม
3. ให้ประธานกลุ่มอธิบายหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มพร้อมทั้งกติกากการทำงานกลุ่มร่วมกันดังนี้
 - 3.1 นักเรียนต้องทำงานร่วมกัน
 - 3.2 นักเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 3.3 ผลงานของกลุ่มหมายถึงผลงานของทุกคนในกลุ่ม
 - 3.4 เมื่อครูเรียกสมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่มให้อธิบายสมาชิกคนนั้นจะต้องสามารถอธิบายได้
 - 3.5 การทดสอบประจำเนื้อหา นักเรียนจะต้องทำด้วยความสามารถของตนเอง ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน
4. ครูจะแจ้งผลการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบ โดยจะเขียนคิดไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียนเพื่อให้ นักเรียนเห็นพัฒนาการของตนเองและของกลุ่ม
5. นักเรียนที่ทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยจากครูเป็นรายบุคคลและกลุ่มใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยทั้งกลุ่ม
6. กลุ่มใดที่ทำคะแนนได้สูงสุดในการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งจะได้รับรางวัลจากครู
7. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาเนื้อหาบทเรียนจากใบความรู้ (10 นาที)
8. นักเรียนที่เข้าใจบทเรียนอธิบายเนื้อหาบทเรียนให้กับเพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจ
9. ครูคิดข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียน
10. เก็บวัสดุอุปกรณ์และบัตรต่าง ๆ บรรจุซองให้เรียบร้อยแล้วนำส่งครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สำหรับกลุ่มควบคุม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำสรรพนาม

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
สาระสำคัญ

คำสรรพนาม คือคำที่ใช้แทนชื่อคน สัตว์ สิ่งของ การเรียนรู้คำสรรพนามจะทำให้เข้าใจและนำไปใช้ได้ถูกต้อง เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ต่อไป
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำสรรพนามแต่ละชนิดได้
2. บอกชนิดต่างๆของคำสรรพนามได้
3. ยกตัวอย่างคำสรรพนามชนิดต่างๆได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำสรรพนามได้
2. ระบุคำสรรพนามชนิดต่างๆได้
3. ใช้คำสรรพนามประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำสรรพนาม
2. คำสรรพนามชนิดต่างๆ
3. การใช้คำสรรพนามประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1. นำเข้าสู่บทเรียน ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง "สุนัขจิ้งจอกหางด้วน" แล้วครูให้นักเรียนช่วยกันแยกคำที่แสดงถึง ผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่กล่าวถึง โดยครูเขียนคำเหล่านั้นบนกระดานคำโดยแยกเป็น

- กลุ่มคำที่ 1 คำที่แสดงถึงผู้พูด
- กลุ่มคำที่ 2 คำที่แสดงถึงผู้ฟัง
- กลุ่มคำที่ 3 คำที่แสดงถึงผู้ที่กล่าวถึง

2. ครูอธิบายถึงกลุ่มคำทั้ง 3 กลุ่ม ว่าเป็นคำสรรพนาม และแจ้งให้นักเรียนทราบว่าเราจะเรียนเรื่องคำสรรพนาม

ขั้นที่ 2 ชั้นกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิคำประพันธ์ที่ครูนำมาคิดบนกระดานดำ ดังนี้

ฉัน	ผม	ข้าพเจ้า	เรานิยมใช้แทนชื่อ
คุณ	เธอ	ท่านนั้นหรือ	ใช้เป็นสื่อแทนผู้ฟัง
ที่นี่	โน้น	ที่ไหน	มวลดอกไม้บานสะพรั่ง
ใครทนน	พูดเสียงดัง	โปรดระวังคำสรรพนาม	

คำเนินการสนทนาดังนี้

คำใดที่เรานิยมแทนตัวผู้พูด (ฉัน คดิฉัน ผม กระผม ข้าพเจ้า)
 คำใดที่นิยมใช้แทนตัวผู้ฟังหรือคู่สนทนา (คุณ เธอ ท่าน พระองค์)
 คำใดที่นิยมใช้แทนชื่อผู้ที่เรากล่าวถึง (เขา ท่าน เธอ มัน)
 คำที่ใช้แทนชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ เรียกว่าอะไร

(คำสรรพนาม) ครูคิดบัตรคำ คำสรรพนามบนกระดานดำ

2. ให้นักเรียนศึกษาไปความรู้เรื่องคำสรรพนาม
3. ครูอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับคำสรรพนามเพิ่มเติม ประกอบการซักถามของนักเรียน
4. ให้นักเรียนทำแผนที่ความคิดในใบงานที่ 3

ขั้นที่ 3 ชั้นสรุปบทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องคำสรรพนาม

ขั้นวัดและประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำสรรพนาม

1. วิธีวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.2 ตรวจสอบงานของนักเรียนจากแบบทดสอบ
 - 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงาน สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิคำประพันธ์
2. ใบความรู้ที่ 2 เรื่องคำสรรพนาม
3. แบบทดสอบเรื่องคำสรรพนาม
4. นิทานเรื่องสุนัขจิ้งจอก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สำหรับกลุ่มทดลอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำสรรพนาม

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
สาระสำคัญ

คำสรรพนาม หมายถึงคำที่ใช้แทนชื่อคน สัตว์ สิ่งของ การเรียนรู้คำสรรพนามจะทำให้เข้าใจและนำไปใช้ได้ถูกต้องเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ต่อไป
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำสรรพนามแต่ละชนิดได้
2. บอกชนิดต่างๆของคำสรรพนามได้
3. ยกตัวอย่างคำสรรพนามชนิดต่างๆได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำสรรพนามได้
2. ระบุคำสรรพนามชนิดต่างๆได้
3. ใช้คำสรรพนามประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำสรรพนาม
2. คำสรรพนามชนิดต่างๆ
3. การใช้คำสรรพนามประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น เรื่องคำสรรพนาม

1. นำเข้าสู่บทเรียน ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “สุนัขจิ้งจอกหางค้วน” แล้วครูให้นักเรียนช่วยกันแยกคำที่แสดงถึง ผู้พูด ผู้ฟัง และ ผู้ที่กล่าวถึง โดยครูเขียนคำเหล่านั้นบนกระดานคำโดยแยกเป็น

กลุ่มคำที่	1	คำที่แสดงถึงผู้พูด
กลุ่มคำที่	2	คำที่แสดงถึงผู้ฟัง
กลุ่มคำที่	3	คำที่แสดงถึงผู้ที่กล่าวถึง

2. ครูอธิบายเนื้อหาบทเรียน (ขั้นสอน) ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิคำประพันธ์ที่ครูนำมาติดบนกระดานคำ ดังนี้

ฉัน ผม ข้าพเจ้า เรานิยมใช้แทนผู้พูด

คุณ เชอ ท่านนั้นหรือ ใช้เป็นสื่อแทนผู้ฟัง
 ที่นี้ โนน ที่ไหน มวลดอกไม้บานสะพรั่ง
 ไครหนอ พุดเสียงดัง ไปรคระวังคำสรรพนาม

คำเนินการสนทนาดังนี้

- 2.1 คำใดที่เรานิยมแทนตัวผู้พูด (ฉัน ฉฉัน ผม กระผม ข้าพเจ้า)
- 2.2 คำใดที่นิยมใช้แทนตัวผู้ฟังหรือคู่สนทนา (คุณ เชอ ท่าน พระองค์)
- 2.3 คำใดที่นิยมใช้แทนชื่อผู้ที่เรากล่าวถึง (เขา ท่าน เธอ มัน)
- 2.4 คำที่ใช้แทนชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่เรียกว่าอะไร (คำสรรพนาม)

ครูคิดบัตรคำ คำสรรพนาม บนกระดานดำ

- 2.5 ครูอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับคำสรรพนามเพิ่มเติมประกอบการซักถามของนักเรียน

ขั้นที่ 2 การเรียนกลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการแบ่ง แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ประธานกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจ สมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

เลขานุการกลุ่ม ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงาน และรายงานผล ให้หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ในแต่ละเรื่อง และตั้งชื่อกลุ่ม

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้สมาชิกกลุ่มทราบว่า สมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกัน คนเรียนเก่งต้องช่วยเหลือคนเรียนอ่อน ต้องปรึกษากันภายในกลุ่มดังนั้นนักเรียนในกลุ่มเดียวกัน ต้องช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจจะ ได้ทำข้อทดสอบได้

3. ประธานกลุ่มรับเอกสารจากครูมายังกลุ่มของคน เพื่อศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่อง คำสรรพนาม แล้วช่วยกันสรุปความรู้ ลักษณะและใจความสำคัญลงในแผนที่ความคิด

3. นักเรียนในกลุ่มของตนเองจับคู่กัน ซักถามเนื้อเรื่องคำสรรพนาม จากการศึกษา ใบความรู้เพื่อเป็นการทบทวนความรู้จนสามารถตอบคำถามได้ทุกคน

ขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย

1. ครูแจกใบงานที่ 1 , 2 และ 3 ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน และตรวจสอบคำตอบ จากบัตรเฉลย

- ทำแบบทดสอบย่อย เรื่องคำสรรพนาม เป็นรายบุคคล โดยต่างคนต่างทำไม่มีการ ปรึกษากันไม่มีการช่วยเหลือกัน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ขั้นที่ 4 คะแนนในการพัฒนาตนเอง

1. ตรวจสอบข้อทดสอบโดยให้นักเรียนเป็นผู้ตรวจ หรือครูผู้สอน ถ้าให้นักเรียนตรวจ ต้องตรวจพร้อมๆกัน โดยแลกเปลี่ยนตรวจ
2. ให้นักเรียนช่วยกันรวมคะแนนที่ได้แต่ละคนเพื่อเปรียบเทียบกับฐานคะแนน
3. รวมคะแนนสมาชิกในกลุ่มแล้วหารด้วยสมาชิกในกลุ่มจะเป็นคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการยกย่อง และยอมรับ

1. ครูแจ้งผลคะแนนความก้าวหน้าทั้งระดับกลุ่ม และระดับบุคคลให้นักเรียนทราบ
2. กล่าวชมนักเรียนนำผลงานและรายชื่อกลุ่มที่ทำคะแนนถึงเกณฑ์ติดป้ายนิเทศ
3. ครูรวบรวมผลการประเมิน การทำงานกลุ่ม และกล่าวถึงภาพรวมของการทำงาน และเสนอข้อชี้แนะ
4. การให้รางวัลประกาศยกย่องนักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงสุด และกลุ่มที่ได้คะแนนยอดเยี่ยม ติดชื่อไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน และให้กำลังใจนักเรียน กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย กลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุดได้รับรางวัลจากครูด้วยการแจกประกาศนียบัตร (เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นบ้างในบางครั้งตามความเหมาะสม)

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง "สุนัขจิ้งจอกหางด้วน"
2. คำประพันธ์ เรื่องคำสรรพนาม
3. ใบความรู้ที่ 2 เรื่องคำสรรพนาม
4. ใบงานที่ 1 , 2 และ 3 เรื่องคำสรรพนาม
5. แบบทดสอบเรื่องคำสรรพนาม

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากใบกิจกรรม และแบบทดสอบ
 - 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ใบความรู้ เรื่องคำสรรพนาม

คำสรรพนาม เป็นคำที่ใช้แทนคำนาม เวลาพูดหรือเขียนข้อความ ถ้าเราใช้คำนามซ้ำกันไปมากจะทำให้ข้อความนั้นไม่สละสลวย น่าเบื่อหน่าย ไม่ชวนฟัง จึงต้องใช้คำสรรพนามแทนคำนาม คำสรรพนามมีทั้งหมด 6 ชนิด ดังนี้

1. สรรพนามใช้แทนบุคคลหรือบุรุษสรรพนามเป็นคำแทนคำนามที่ใช้ในการสนทนาหรือเล่าเรื่อง มี 3 ประเภทคือ

บุรุษที่ 1 ใช้แทนผู้พูด ได้แก่ ฉัน ผม กระผม ดิฉัน ข้าพเจ้า ข้าพระพุทธเจ้าเกล้ากระหม่อม เป็นต้น เช่น ดิฉันชื่อชนมมาฝากคุณแม่ค่ะ กระผมชื่ออภิวัฒน์ครับ

บุรุษที่ 2 ใช้แทนผู้ฟัง เช่น ท่าน คุณ เธอ แก ได้เท่า ฝ่าพระบาท พระคุณเจ้า เป็นต้น เช่น คุณไปกับผมดีกว่า ฉันรักเธอ

บุรุษที่ 3 ใช้แทนผู้ที่เรากล่าวถึง เช่น เขา ท่าน มัน พระองค์ เป็นต้น เช่น เขาไม่รู้จักกับผมหรอกครับ ท่านสั่งให้ผมไปกับคุณไปพบที่บ้าน

2. สรรพนามแสดงคำถาม หรือ ปฤจฉาสรรพนาม เป็นคำแทนคำนามที่ใช้เป็นคำถาม มีคำว่า ใคร อะไร ไหน เป็นต้น เช่น ใครมาหาลุง ไหนของเธอ เธอชื่ออะไรมา

3. สรรพนามบอกความซ้ำซ้ำหรือวิภาคสรรพนาม มีคำว่า บ้าง ต่าง กัน เช่น ต่างคนก็ต่างจิตใจ ขอผมเล่นฟุตบอลบ้าง สองคนนั้นไปเที่ยวกัน

4. สรรพนามบอกความไม่เจาะจง หรือนิยมสรรพนาม จะมีคำว่า ไ่ๆ ใครๆ สิ่งใด อะไร ผู้ใด ไหน เช่น ไ่ๆในโลกล้วนอนิจจัง ใครๆก็ไปได้ทั้งนั้น ถ้าต้องการสิ่งใดฉันหามาให้

5. สรรพนามบอกความชี้ระยะ หรือนิยมสรรพนาม จะมีคำว่า นี่ นี่ นั้น นั้น โน่น โน่น บอกความใกล้ไกลออกไปตามลำดับ เช่น นี่ของฉัน นั้นของเธอ โน่นของอานนท์

6. สรรพนามเชื่อมประโยคหรือประพันธสรรพนาม จะมีคำว่า ที่ ซึ่ง อัน ทำหน้าที่แทนนามข้างหน้าและเชื่อมนามนั้นกับประโยคที่ตามมาเช่น ฉันกินขนมที่คุณแม่ซื้อให้ ครูยกย่องนักเรียนซึ่งรักษาระเบียบวินัย เพชรอันนี้น้ำงามย่อมมีราคา

หน้าที่ของคำสรรพนาม

คำสรรพนามทุกชนิด หน้าที่เหมือนคำนาม เป็นประธาน หรือเป็นกรรม ของประโยคก็ได้ เช่น คำสรรพนามที่ ทำหน้าที่เป็นประธาน เช่น

เขาไปเชียงใหม่ เขา เป็นบุรุษสรรพนาม

โน่นคือแม่เจ้าพระยา โน่น เป็นนิยมสรรพนาม

ใคร ๆ ก็รักน้องเล็ก	ใคร ๆ เป็นอนิยมสรรพนาม
อะไรอยู่ในตู้	อะไร เป็นพจน์สรรพนาม
คำสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรม เช่น	
ฉันจะดีเธอทุกคน	เธอ เป็นบุรุษสรรพนาม
คุณชอบอะไร	อะไร เป็นพจน์สรรพนาม
หยิบมันไปด้วย	มัน เป็นนิยมสรรพนาม
เธอจะทำอะไรก็ตามใจ	อะไร เป็นอนิยมสรรพนาม

ในบางครั้งจะใช้คำสรรพนามเน้นนามที่อยู่ข้างหน้า หรือเรียกว่า ทำหน้าที่ขยายนาม เช่น คุณอย่าทำหน้าตาถึงหลานๆ อย่าไปว่าลุงชุปแกเลย ใครจะไปดึงมันได้ ประวิทย์เขาชอบไปเที่ยวทะเล

ข้อสังเกต คำว่า **นี่ นี่** **นั่น นั่น** **โน้น โน้น** ที่เป็นนิยมสรรพนาม จะต้องเป็นคำที่ใช้แทนคำนามเท่านั้น และไม่ได้วางอยู่หลังคำนาม ถ้าหากวางอยู่หลังคำนามเมื่อใด คำดังกล่าวก็จะกลายเป็นคำวิเศษณ์ เช่น **ชั้นนี่** ของฉัน **บ้านนั่น** ของเธอ **ไปโน้น** ของกัลยา

คำสรรพนามยังสามารถใช้เป็นคำเรียกขานได้เช่น **คุณ**เขาจะไปไหน **ท่าน**คะมีคนมาขอพบ **เธอ**จำหยิบปากกาให้ด้วย

ใบงานที่ 1 เรื่องคำสรรพนาม

ให้นักเรียนเติมคำสรรพนามชนิดต่าง ๆ ลงในช่องว่างให้ตรงกับข้อความที่กำหนดให้

1	3	8					
					7		4
2							
		10					
	13				6		
				14			
		9			5		
11							
12							

แนวตั้ง

- 1 สรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้แทนชื่อผู้พูดได้ทั้งชายและหญิง
- 3 สรรพนามบอกคำถาม แปลว่า คนไหน ผู้ใด
- 4 สรรพนามบุรุษที่ 1 พระภิกษุใช้แทนตัวเอง
- 8 สรรพนามบุรุษที่ 3 ใช้เมื่อเราพูดถึงพระมหากษัตริย์
- 14 สรรพนามบุรุษที่ 3 เป็นคำที่ใช้เรียกผู้อื่นอย่างไม่ยกย่องหรือใช้เรียกสัตว์

แนวนอน

- 2 สรรพนามบุรุษที่ 2 เป็นคำเรียกพระภิกษุที่นับถือ
- 5 สรรพนามบุรุษที่ 3 ใช้แทนชื่อผู้ที่เราพูดถึง
- 6 สรรพนามบุรุษที่ 2 พระภิกษุใช้เรียกคนที่นับถือ
- 7 สรรพนามบุรุษที่ 2 มักใช้ในระหว่างผู้หญิงด้วยกัน
- 9 คำนี้เป็นได้ทั้งสรรพนามบุรุษที่ 2 และสรรพนามบุรุษที่ 3
- 10 สรรพนามบอกคำถาม ที่แปลว่า สิ่งไร ไหน
- 11 สรรพนามบุรุษที่ 1 ที่เป็นคำแทนชื่อคน หลายคนซึ่งรวมทั้งผู้พูดด้วย
- 12 สรรพนามบุรุษที่ 1 ผู้หญิงมักใช้แทนตัวเอง
- 13 สรรพนามเชื่อมประโยค

ใบงานที่ 2 เรื่องคำสรรพนาม

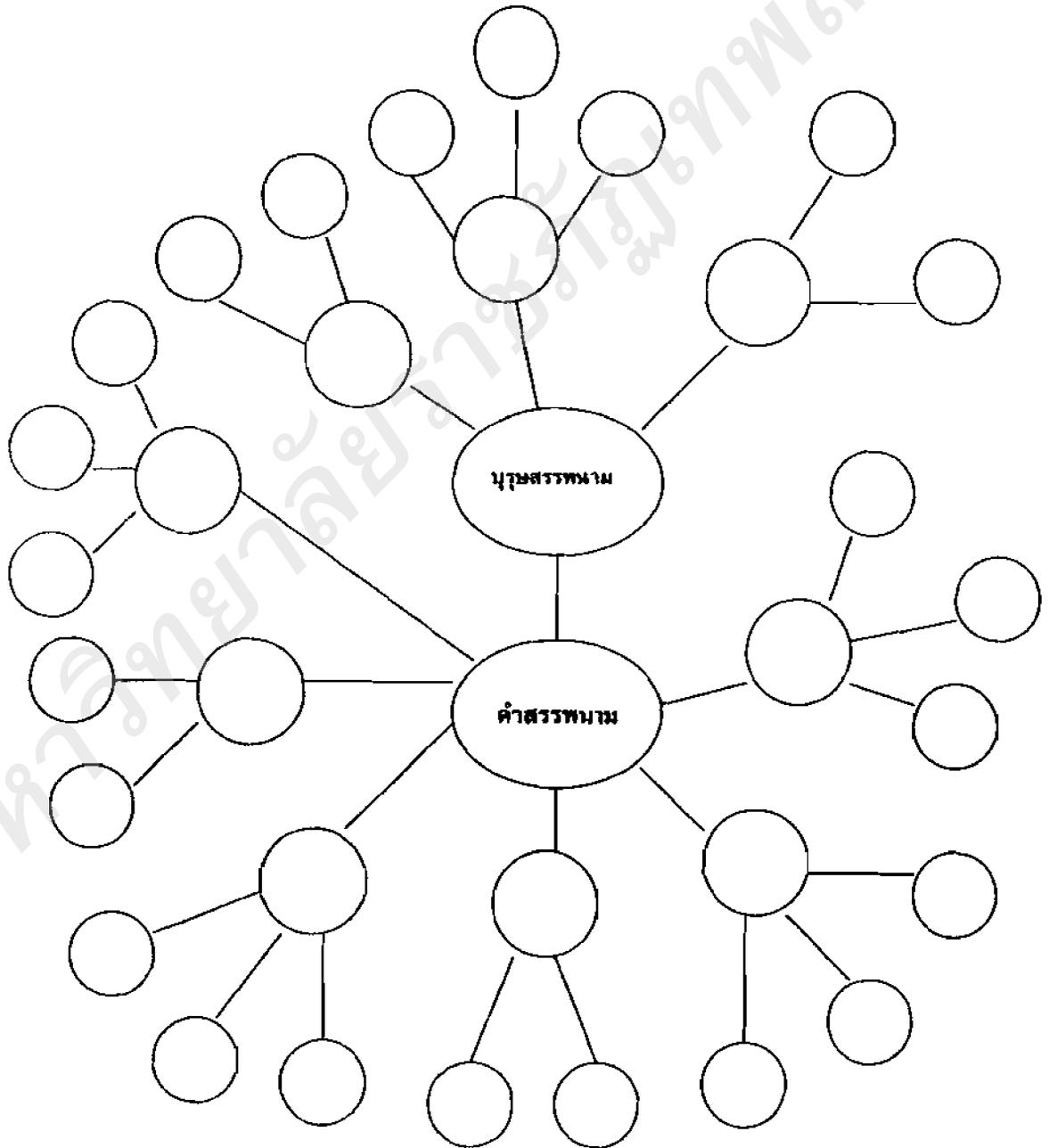
ให้นักเรียนหาคำสรรพนามจากนิทาน เรื่องสุนัขจิ้งจอกหางด้วน

สุนัขจิ้งจอกหางด้วน

วันหนึ่งสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งไปติดกับดักสัตว์เข้า มันพยายามดึงหางที่ติดอยู่ในกับดักให้หลุดออก ในที่สุดมันก็ดึงหลุดจากกับดักออกมาได้ แต่หางของมันขาดติดอยู่ที่กับดักนั้น มันไม่สบายใจเมื่อมองเห็นหางของมันด้วนกุด ดังนั้น มันจึงเที่ยวบอกกับสุนัขจิ้งจอกตัวอื่นๆ ด้วยกันว่า “พวกท่านจะดูกระฉับกระเฉงทีเดียวถ้าไม่มีหาง แล้วไอ้หางนี้ก็ใช้อะไรไม่ได้เลยจริงไหม คุณฉิ่งฉิ่งได้เร็วมาก เพราะที่ไม่มีหาง” แต่สุนัขจิ้งจอกสูงอายุดัวหนึ่งแย้งว่า “เจ้าว่าเช่นนั้น ก็เพราะมีเจ้าตัวเดียวที่หางด้วน เจ้าก็เลยไม่อยากจะให้พวกเราไม่มีหาง แต่พวกเรารักษหางของเราแล้วเราก็จะรักษาหางของเราไว้ให้ดี ขอบใจนะ”

ใบงานที่ 3
เรื่องคำสรรพนาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกประเภทของคำสรรพนาม และหาคำสรรพนามแต่ละประเภทเติมลงในแผนที่ความคิด

แบบทดสอบ เรื่องสรรพนาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท(×)คำตอบที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ
เพียงข้อเดียว

- ในข้อความว่า "โรงเรียนของฉันมีครูหลายคนท่านตั้งใจสอนมาก" คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำสรรพนามชนิดใด
 - สรรพนามบุรุษที่ 1
 - สรรพนามบุรุษที่ 2
 - สรรพนามบุรุษที่ 3
 - สรรพนามเชื่อมประโยค
- คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดเป็นคำสรรพนามที่ใช้เรียกขาน
 - ต่างคนต่างเรียน
 - นั่นโรงเรียนของฉัน
 - โรงเรียนนั้นอยู่ไกล
 - เธอจำหยิบปากกาให้ด้วย
- ข้อความในข้อใดเป็นสรรพนามบอกความไม่เจาะจง
 - นี่ของฉัน
 - โนนของพ่อ
 - ใครๆก็ไปได้ทั้งนั้น
 - เมื่อคืนนี้เธอไปไหนมา
- "ใครมาเป็นเจ้าเข้าครอง
คงจะต้องบังคับขับไล่
เดี่ยวเชิญเย็นค่ำรำไป
ตามวิสัยเชิงเช่นผู้เป็นนาย"
"ใคร" เป็นคำประเภทใด
 - สรรพนามใช้ถาม
 - สรรพนามแทนผู้พูด
 - สรรพนามแทนผู้ฟัง
 - สรรพนามบอกความไม่เจาะจง
- ข้อใดมีบุรุษสรรพนามบุรุษที่ 2
 - จะไปกับใครกัน
 - ฉันไม่ไปกับเขาหรอก
 - เธอจะไปไหนไม่ได้ทั้งสิ้น
 - บ้านเขาอยู่ไม่ไกลจากโรงเรียน
- ประโยคใดใช้คำเชื่อมประโยคได้ถูกต้อง
 - วันนี้เป็นวันที่ยี่สิบ
 - จะไปที่ไหนก็ไปเถิด
 - ที่นี่คือบ้านเกิดของฉัน
 - ฉันกินขนมที่คุณแม่ซื้อให้
- ข้อใดใช้คำว่า กัน เป็นวิภาคสรรพนาม
 - พี่กันหมูเข้าแล้ว
 - วิวชนกันในสนาม
 - เขื่อนช่วยกันน้ำไว้
 - สองคนนั้นไปเที่ยวกัน
- คำสรรพนาม ที่ ซึ่ง อัน เป็นคำสรรพนามชนิดใด
 - สรรพนามใช้ชี้ระยะ
 - สรรพนามเชื่อมประโยค
 - สรรพนามบอกความชี้ซ้ำ
 - สรรพนามบอกความไม่เจาะจง
- "คนที่ฉันเคารพจากไปแล้ว" ข้อใดเป็นคำสรรพนาม
 - ที่
 - ฉัน
 - คน
 - เคารพ
- ข้อใดบอกความชี้ซ้ำได้ถูกต้อง
 - ผ้าที่มีสีต่างๆ
 - ต่างคนก็ต่างจิตใจ
 - หน้าต่างมีหลายบาน
 - พ่อต้องอาบเหงื่อต่างน้ำ

เฉลยแบบทดสอบย่อยชุดที่ 1
เรื่องคำสรรพนาม

1. ค
2. ง
3. ค
4. ง
5. ค
6. ง
7. ง
8. ข
9. ข
10. ข

ตัวอย่างเฉลยแบบทดสอบย่อยชุดที่ 2
เรื่องคำสรรพนาม

1. ไหน	ไหนคือบ้านของเธอ
2. สิ่งใด	สิ่งใดที่ทำให้เขาเปลี่ยนใจ
3. ไหน ๆ	ไหน ๆ เธอก็ทำไปแล้ว
4. นี่	นี่คือหนังสือของฉัน
5. อะไร ๆ	อะไร ๆ ก็ไม่ถูกใจเธอทั้งนั้น
6. นั่น	นั่นเป็นโรงพยาบาล

แบบทดสอบย่อยชุดที่ 2
เรื่องคำสรรพนาม

ให้นักเรียนแต่งประโยคต่อไปนี้โดยใช้สรรพนาม นิยมสรรพนาม อนิยมสรรพนาม
ปฏิเสธสรรพนาม

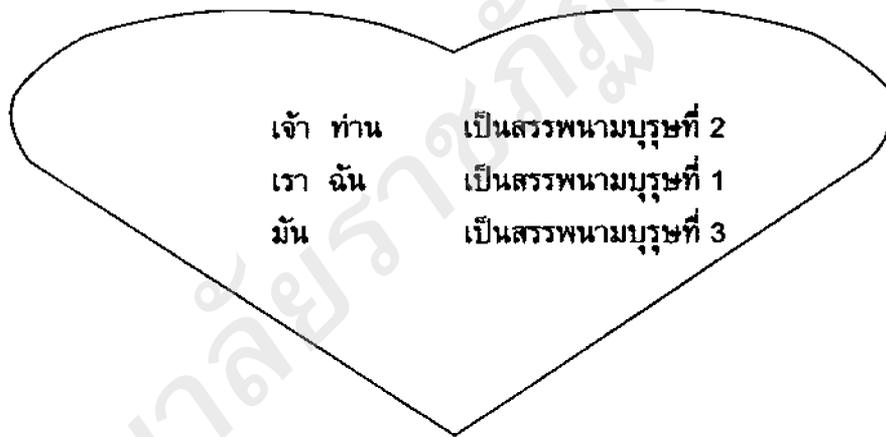
1. ไหน.....
2. สิ่งใด.....
3. ไหนๆ.....
4. นี่.....
5. อะไรๆ.....
6. นั่น.....

เฉลยใบงานที่ 1

ให้นักเรียนเติมคำสรรพนามชนิดต่างๆลงในช่องว่างให้ตรงกับข้อความที่กำหนดให้

1	3	8					
พี่	ไ	พ					
					7		4
า	ค	ร			เ	ธ	อ
2							
พ	ร	ะ	คุ	ณ	เ	จ้	า
		10					
เ		อ	ะ	ไ	ร		ค
	13				6		
จ้	ช้	ง			โ	ย	ม
				14			
า		ค้		ม้			า
		9					
		ท้	า	น			
11					5		
เ	ร	า			เ	ข	า
12							
คิ	ณ้	น					

เฉลยใบงานที่ 2
เรื่อง คำสรรพนาม
สุนัขจิ้งจอกหางด้วน

ที่	เป็นประพจน์สรรพนาม
-----	--------------------

อะไร	เป็นอนิยมสรรพนาม
------	------------------

คำชี้แจง

ข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันก่อนเรียน สำหรับกลุ่มทดลอง

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีระดับความสามารถ สูง ปานกลาง ต่ำ ตามอัตราส่วน 1:2:1 โดยแบ่งตามคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทยโดยใช้เป็นคะแนนฐานของแต่ละบุคคล
2. ให้แต่ละกลุ่มแต่งตั้งประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม โดยหมุนเวียนกันทำหน้าที่ ในแต่ละครั้งพร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม
3. ให้ประธานกลุ่ม อธิบายหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม พร้อมทั้งกติกากการทำงานกลุ่ม ร่วมกันดังนี้
 - 3.1 นักเรียนต้องทำงานร่วมกัน
 - 3.2 นักเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 3.3 ผลงานของกลุ่มหมายถึงผลงานของทุกคนในกลุ่ม
 - 3.4 เมื่อครูเรียกสมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่มให้อธิบาย สมาชิกคนนั้นจะต้อง สามารถอธิบายได้
 - 3.5 การทดสอบประจำเนื้อหา นักเรียนจะต้องทำด้วยความสามารถของตนเอง ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน
4. ครูจะแจ้งผลการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบ โดยจะเขียนคิดไว้ ที่กระดานดำหน้าห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนเห็นพัฒนาการของตนเองและของกลุ่ม
5. นักเรียนที่ทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อน จะได้รับคำชมเชยจากครูเป็นรายบุคคล และ กลุ่มใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยทั้งกลุ่ม
6. กลุ่มใดที่ทำคะแนนได้สูงสุดในการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งจะได้รับรางวัล จากครู
7. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาเนื้อหาบทเรียนจากใบความรู้ (10 นาที)
8. นักเรียนที่เข้าใจบทเรียนอธิบายเนื้อหาบทเรียนให้กับเพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจฟัง
9. ครูคิดข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียน
10. เก็บวัสดุอุปกรณ์และบัตรต่างๆบรรจุซองให้เรียบร้อยแล้วนำส่งครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สำหรับกลุ่มควบคุม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำกริยา

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระสำคัญ

คำกริยา คือคำที่ใช้แสดงอาการของคน สัตว์ สิ่งของ และสิ่งอื่นๆ อาจมีความหมายรวมถึงอาการที่เป็นอยู่หรือการอยู่ในสภาพใดสภาพหนึ่ง การเรียนรู้คำกริยาจะทำให้สามารถนำทักษะทางภาษาไปใช้ประโยชน์ได้ตามเป้าหมาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำกริยาแต่ละชนิดได้
2. บอกชนิดต่างๆของคำกริยาได้
3. ยกตัวอย่างคำกริยาชนิดต่างๆได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำกริยาได้
2. ระบุคำกริยาชนิดต่างๆได้
3. ใช้คำกริยาประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำกริยา
2. คำกริยาชนิดต่างๆ
3. การใช้คำกริยาประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นำเข้าสู่บทเรียน ครูเปิดเพลงจากเทปให้นักเรียนฟังโดยให้นักเรียนยืนล้อมวงเป็นวงกลมพร้อมทั้งปรบมือเป็นจังหวะให้นักเรียนคนหนึ่งถือลูกบอลที่ทำจากกระดาษและในลูกบอลนั้นครูเขียนข้อความในแต่ละแผ่นซึ่งเป็นข้อความให้นักเรียนคนนั้นทำตาม

2. ครูเริ่มเปิดเพลง นักเรียนที่ถือลูกบอลส่งลูกบอลต่อให้เพื่อนคนที่อยู่ข้างๆโดยการส่งต่อไปเรื่อยๆเมื่อครูหยุดเพลงนักเรียนคนที่ถือลูกบอลต้องหยุดการส่ง และเปิดกระดาษออกอ่าน 1 แผ่นว่ามีข้อความว่าอย่างไร โดยไม่บอกให้เพื่อนๆรู้และออกไปอยู่นอกวง

3. ครูเปิดเพลงต่อให้นักเรียนส่งลูกบอลต่อไปเรื่อยๆ ทำเหมือนในข้อที่ 2 จนได้นักเรียนประมาณ 6 คน จึงหยุดการเล่น

4 ครูให้นักเรียนที่ได้รับแผ่นกระดาษจากลูกบอลออกมาแสดงท่าทางให้เพื่อนทายว่ากำลังแสดงท่าทางอะไรอยู่ เช่น อากาารร้องเพลง รับประทานอาหาร เดิน ร้องไห้ หัวเราะ

5 ให้นักเรียนที่ทายถูกต้อง เขียนคำตอบนั้นบนกระดานดำ พร้อมกับให้นักเรียนทั้งหมดอ่าน และสะกดคำดังกล่าวพร้อมกัน

6 ครูถามนักเรียนว่าคำตอบทั้งหมดเป็นคำอะไร (คำกริยา)

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูคิดบัตรคำ กริยา บนกระดานดำ
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องคำกริยา
3. ครูอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับคำกริยาเพิ่มเติม ประกอบการซักถามของนักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปบทเรียน

1. นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ ลงในแผนที่ความคิด
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องคำกริยา
3. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำกริยา

1. วิธีวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากแบบทดสอบ
 - 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงาน สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เพลง
2. ลูกบอล
3. ใบความรู้ เรื่องคำกริยา
4. แบบทดสอบเรื่องคำกริยา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สำหรับกลุ่มทดลอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำกริยา

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระสำคัญ

คำกริยา คือคำที่ใช้แสดงอาการของคน สัตว์ สิ่งของ และสิ่งอื่นๆ อาจมีความหมาย รวมถึงอาการที่เป็นอยู่หรือการอยู่ในสภาพใดสภาพหนึ่ง การเรียนรู้คำกริยาจะทำให้สามารถนำทักษะทางภาษาไปใช้ประโยชน์ได้ตามเป้าหมาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำกริยาแต่ละชนิดได้
2. บอกชนิดต่างๆของคำกริยาได้
3. ยกตัวอย่างคำกริยาชนิดต่างๆได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำกริยาได้
2. ระบุคำกริยาชนิดต่างๆได้
3. ใช้คำกริยาประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำกริยา
2. คำกริยาชนิดต่างๆ
3. การใช้คำกริยาประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น เรื่องคำกริยา

1. นำเข้าสู่บทเรียน ครูเปิดเพลงจากเทปให้นักเรียนฟังโดยให้นักเรียนยืนล้อมวงเป็นวงกลมพร้อมทั้งปรบมือเป็นจังหวะให้นักเรียนคนหนึ่งถือลูกบอลที่ทำจากกระดาษและในลูกบอลนั้นครูเขียนข้อความในแต่ละแผ่นซึ่งเป็นข้อความให้นักเรียนคนนั้นทำตาม

2. ครูเริ่มเปิดเพลง นักเรียนที่ถือลูกบอลส่งลูกบอลต่อให้เพื่อนคนที่อยู่ข้างๆโดยการส่งต่อไปเรื่อยๆเมื่อครูหยุดเพลงนักเรียนคนที่ถือลูกบอลต้องหยุดการส่ง และเปิดกระดาษออกอ่าน 1 แผ่นว่ามีข้อความว่าอย่างไร โดยไม่บอกให้เพื่อนรู้และออกไปอยู่นอกวง

3. ครูเปิดเพลงต่อให้นักเรียนส่งลูกบอลต่อไปเรื่อยๆ ทำเหมือนในข้อที่ 1.2 จนได้นักเรียนประมาณ 4. คน จึงหยุดการเล่น

4. ครูให้นักเรียนที่ได้รับแผ่นกระดาษจากลูกบอลออกมาแสดงท่าทางให้เพื่อนทายว่ากำลังแสดงท่าทางอะไรอยู่ เช่น ยากกรร้องเพลง รับประทานอาหาร เดิน ร้องไห้ หัวเราะ

5. ให้นักเรียนที่ทายถูกต้อง เขียนคำตอบนั้นบนกระดานดำ พร้อมกับให้นักเรียนทั้งหมดอ่าน และสะกิดคำดังกล่าวพร้อมกัน

6. ครูถามนักเรียนว่าคำตอบทั้งหมดเป็นคำอะไร (คำกริยา)

7. ครูคิดบัตรคำ กริยา บนกระดานดำ (ชั้นสอน) ครูอธิบายเนื้อหาบทเรียนเพิ่มเติมประกอบการซักถาม

ขั้นที่ 2 การเรียนกลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการแบ่งแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ประธานกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจสมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

เลขานุการกลุ่ม ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงาน และรายงานผลให้หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ในแต่ละเรื่อง และตั้งชื่อกลุ่ม

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สมาชิกกลุ่มทราบว่า สมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกัน คนเรียนเก่งต้องช่วยเหลือคนเรียนอ่อน ต้องปรึกษากันภายในกลุ่มดังนั้นนักเรียนในกลุ่มเดียวกันต้องช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจจะได้ทำข้อทดสอบได้

2. ประธานกลุ่มรับเอกสารจากครูมายังกลุ่มของคนเพื่อศึกษาใบความรู้ที่ 3 เรื่องคำกริยา แล้วช่วยกันสรุปความรู้ ลักษณะและใจความสำคัญลงในแผนที่ความคิด

4. นักเรียนในกลุ่มของตนเองจับคู่กันซักถามเนื้อเรื่องคำกริยา จากการศึกษาใบความรู้ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้จนสามารถตอบคำถามได้ทุกคน

ขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย

1.. ครูแจกใบงานที่ 1 , 2 และ 3 ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน และตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย

- ทำแบบทดสอบย่อย เรื่องคำกริยา เป็นรายบุคคล โดยต่างคนต่างทำไม่มีการปรึกษากันไม่มีการช่วยเหลือกัน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ขั้นที่ 4 คะแนนในการพัฒนาตนเอง

1. ตรวจสอบข้อทดสอบโดยให้นักเรียนเป็นผู้ตรวจ หรือครูผู้สอน ถ้าให้นักเรียนตรวจ ต้องตรวจพร้อมๆกัน โดยแลกเปลี่ยนตรวจ

2 ให้นักเรียนช่วยกันรวมคะแนนที่ได้แต่ละคนเพื่อเปรียบเทียบกับฐานคะแนน

3 รวมคะแนนสมาชิกในกลุ่มแล้วหารด้วยสมาชิกในกลุ่มจะเป็นคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการยกย่อง และยอมรับ

1. ครูแจ้งผลคะแนนความก้าวหน้าทั้งระดับกลุ่ม และระดับบุคคลให้นักเรียนทราบ
2. ครูกล่าวชมนักเรียน นำผลงานและรายชื่อกลุ่มทำคะแนนถึงเกณฑ์คิดป้ายนิเทศ
3. ครูรวบรวมผลการประเมิน การทำงานกลุ่ม และกล่าวถึงภาพรวมของการทำงาน และเสนอข้อชี้แนะ
4. การให้รางวัล ประกาศยกย่องนักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงสุด และกลุ่มที่ได้คะแนนได้ยอดเยี่ยม คิดชื่อไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน และให้กำลังใจนักเรียน กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย กลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุดได้รับรางวัลจากครูด้วยการแจกประกาศนียบัตร (เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นบ้างในบางครั้งตามความเหมาะสม)

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เพลง
2. ใบความรู้ที่ 3 เรื่องคำกริยา
4. ใบงานที่ 1 , 2 และ 3 เรื่องคำกริยา
5. แบบทดสอบเรื่องคำกริยา
6. ลูกบอล

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล

- 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
- 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากใบกิจกรรม และแบบทดสอบ
- 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ใบความรู้ เรื่องคำกริยา

คำกริยา คือ คำที่แสดงการกระทำหรืออาการของคำนามหรือคำสรรพนาม แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. กริยาไม่ต้องมีกรรม หรือกรรมกริยา คือคำกริยาที่มีความหมายครบถ้วนอยู่ในตัว เช่น นกบิน น่องนอน แม้อยู่ น้ำไหล

2. กริยาที่ต้องมีกรรม หรือกรรมกริยา คือคำกริยาที่ต้องมีกรรมมารับ จึงจะได้รับความสมบูรณ์เช่น ผมเห็นดาวตก พ่อตัดกิ่งไม้ นกจิกหนอน ผู้หญิงชอบดอกไม้

3. กริยาอาศัยส่วนเติมเต็ม หรือวิภครรถกริยา คือคำกริยาที่จะมีความหมายได้ก็ต่อเมื่ออาศัยคำนาม คำสรรพนาม หรือคำวิเศษณ์มาขยาย ซึ่งจะมีคำว่า เป็น เหมือน คล้าย เท่า ดูจ คือ เสมือน ประดุจ ประหนึ่ง วาจกับ เพียง เปรียบเหมือน อุปมาเหมือน ประดุจดัง เช่น เขาเหมือนพ่อ กิ่งคล้ายกิ่ง ปัญญาประดุจดังอาวุธ ถ้าฉันเป็นเธอ นั่นคือเขา ถ้าเธอเร็วเป็นชนะแน่นอน

4. คำช่วยกริยา หรือกริยานุเคราะห์ คือคำกริยาที่ทำหน้าที่ช่วยกริยาอื่นเพื่อให้ความหมายของคำกริยานั้นชัดเจนยิ่งขึ้น จะมีคำว่า จะ อาจ ต้อง ควร จง คง หรือก เถอะ แล้ว เป็นต้น เช่น ลมอาจพัดแรง เขาต้องสอบใหม่ ไปกันเถอะ ฉันจะไปหาเธอ

คำกริยานี้ถือเป็นคำสำคัญที่สุดในประโยคภาษาไทย หากไม่มีคำกริยาประโยคก็ไม่สมบูรณ์ ซึ่ง หน้าที่ของคำกริยา แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

ทำหน้าที่เป็นตัวแสดงอาการ หรือการกระทำของประธานในประโยค เช่น แม่ครัวปรุงอาหาร คำ خبرรวดเร็วมาก เรามีสิทธิ์เท่าเทียมกัน

ทำหน้าที่ขยายนาม ที่อยู่ข้างหน้าเช่น เขาชอบผู้หญิงไว้ผมยาว วันนี้ไม่ใช่วันหยุด ฉันมีปิ่นเงินน้ำ

ทำหน้าที่เหมือนคำนาม ซึ่งคำเหล่านี้สามารถเติมคำว่า การ ไว้ข้างหน้าได้ และอาจเป็นประธานหรือกรรมของประโยคก็ได้ เช่น

เที่ยวทะเลมักมีอันตราย (การเที่ยวทะเลมักมีอันตราย)

เขาชอบเดินช้าๆ (เขาชอบการเดินช้าๆ)

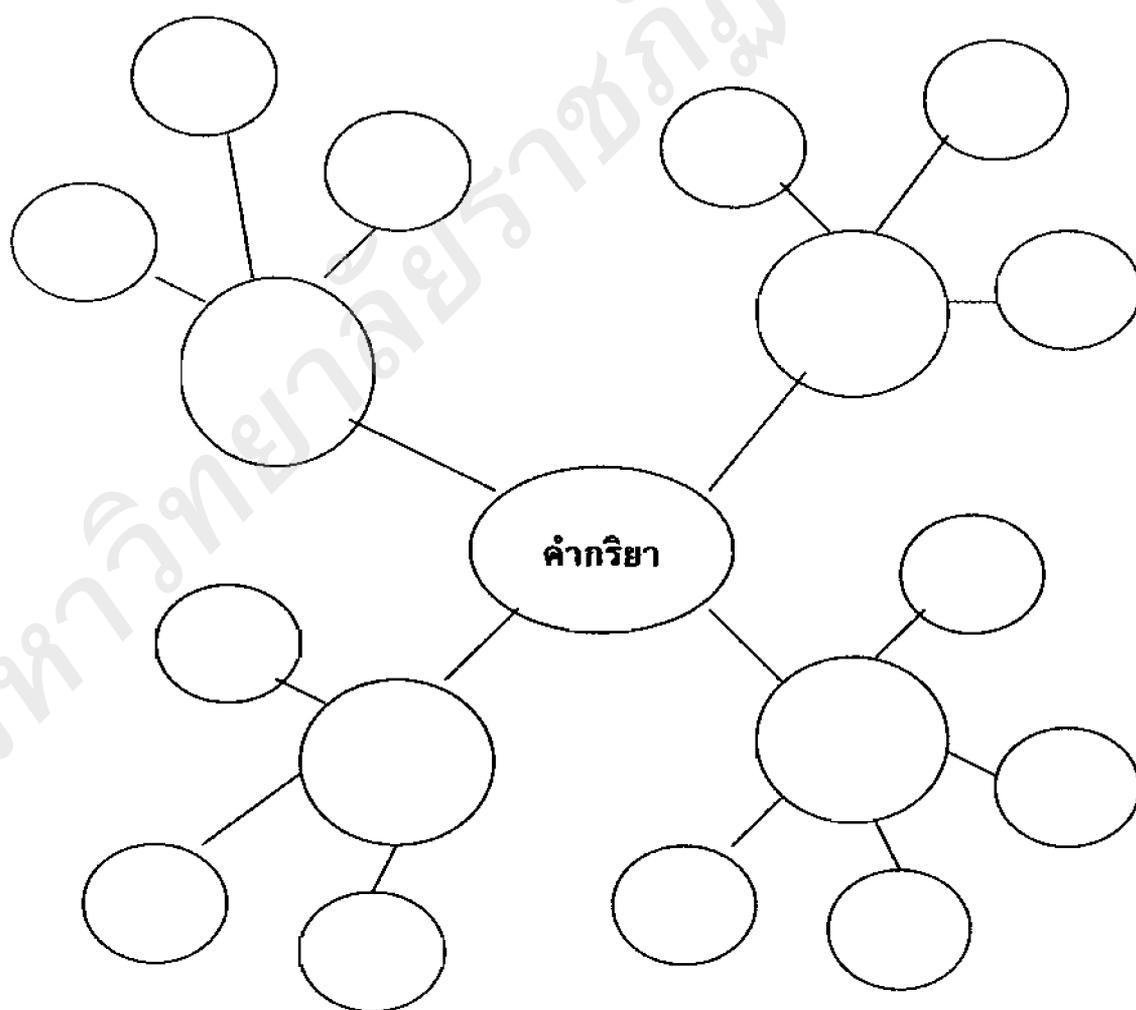
พูดอย่างนั้นไม่เหมาะสม (การพูดอย่างนั้นไม่เหมาะสม)

ข้อสังเกต ต้องสังเกตประโยคและข้อความรอบข้างให้ดีเพราะกริยานุเคราะห์บางคำอาจทำหน้าที่เป็นกรรมกริยาได้ เช่น ลูกได้เงินจากพ่อแม่ ผู้หญิงคนนี้สวยต้องใจฉันจริงๆ เราคงความดีไว้เหมือนเกลือคงความเค็ม

ใบงานที่ 1
เรื่อง คำกริยา

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำกริยาลงในแผนที่ความคิด

ใบงานที่ 2
เรื่อง คำกริยา

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำกริยาที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ไปแต่งเป็นเรื่องราวให้ได้ใจความที่สมบูรณ์ แล้ววาดภาพประกอบเรื่องราวที่วาด

กระชอก ไค่น ขาย บิน กิน นอนหลับ ร้องเพลง ชัน ลอย ชำรุด

ใบงานที่ 3
เรื่อง คำกริยา

คำชี้แจง ชัดเส้นใต้คำกริยาในประโยคต่อไปนี้ แล้วบอกว่าเป็นคำกริยาชนิดใด

ตัวอย่าง แมวกัดหนู แมวกัดหนู.....กัด เป็นสกรรมกริยา

1. งูเลื้อยบนต้นไม้

2. เด็กร้องไห้

3. นกจิกหนอน

4. แม่ไปตลาด

5. หมาเห่าขโมย

6. คุณครูให้เด็กทำการบ้าน

7. ชวนาเกี่ยวข้าวในนา

8. ดอกไม้บานยามเช้า

9. นักท่องเที่ยวเดินเล่นบนหาดทราย

10. พระองค์ประสูติในวันเพ็ญเดือนหก

แบบทดสอบ เรื่องคำกริยา

คำชี้แจงให้นักเรียนกากบาท(×)คำตอบที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นคำกริยา
 - ก. กิน
 - ข. งาน
 - ค. สวย
 - ง. อากาศ
2. ข้อใดเป็นกริยาที่ต้องมีกรรม
 - ก. นกบิน
 - ข. น้ำไหล
 - ค. นอนนอน
 - ง. ผมเห็นดาวตก
3. ข้อความข้างล่างนี้ควรรใช้กริยาใด
"รถ.....บนถนนอย่างช้าๆ"
 - ก. วิ่ง
 - ข. แล่น
 - ค. เคลื่อน
 - ง. เคลื่อนที่
4. "ฉันจะไปหาเธอ" คำใดเป็นคำช่วยกริยา
 - ก. จะ
 - ข. ไป
 - ค. ฉัน
 - ง. หาเธอ
5. ข้อใดเป็นกริยาที่ไม่ต้องมีกรรม
 - ก. เขาเขียนกระดาษ
 - ข. ดอกไม้บานยามเช้า
 - ค. พวกเขาเล่นเทนนิส
 - ง. เขียวสวมรองเท้าสีแดง
6. คำว่า "ยา" ในข้อใดเป็นกริยา
 - ก. ชั้นนี้เป็นชั้นลงยา
 - ข. น้อยกำลังยาเรือ
 - ค. สร้อยเส้นนี้ยาบน้ำยา
 - ง. ขนมหินน้ำยาอร่อยมาก
7. คำกริยาในข้อใดแตกต่างไปจากข้ออื่น
 - ก. สมพรรักสมศรี
 - ข. สมนึกยิ้มสมควร
 - ค. สมเดชเข้าใจสมภาพ
 - ง. สมทรงเหมือนสมยศ
8. "คนเลี้ยงเด็กคนนี้เข้าทำดี" กริยาที่ขีดเส้นใต้
นี้ทำหน้าที่ใด
 - ก. ตัวแสดง
 - ข. ขยายนาม
 - ค. ขยายกริยา
 - ง. เหมือนคำนาม
9. ข้อใดมีคำกริยาทำหน้าที่เหมือนนาม
 - ก. อากาศเย็นลงแล้ว
 - ข. คนแต่งตัวสวยเป็นคนน่ารัก
 - ค. กินอาหารตามเวลาช่วยให้สุขภาพดี
 - ง. ฉันชอบทำอาหารกลางวันรับประทานเอง
10. ข้อใดเป็นกริยาที่ต้องอาศัยส่วนเสริม
ความ
 - ก. พี่กำลังวิ่ง
 - ข. นักเรียนวิ่งเล่น
 - ค. เธอสวยคุณนางฟ้า
 - ง. อย่าทำเป็นคนรู้มาก

เฉลยแบบทดสอบย่อยชุดที่ 1
เรื่องคำกริยา

1. ก
2. ง
3. ข
4. ก
5. ข
6. ข
7. ง
8. ข
9. ค
10. ค

คำชี้แจง

ข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันก่อนเรียน สำหรับกลุ่มทดลอง

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีระดับความสามารถ สูง ปานกลาง ต่ำ ตามอัตราส่วน 1:2:1 โดยแบ่งตามคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทยโดยใช้เป็นคะแนนฐานของแต่ละบุคคล
2. ให้แต่ละกลุ่มแต่งตั้งประธานกลุ่มและเลขานุการโดยหมุนเวียนกันทำหน้าที่ในแต่ละครั้งพร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม
3. ให้ประธานกลุ่มอธิบายหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มพร้อมทั้งกติกาการทำงานกลุ่มร่วมกันดังนี้
 - 3.1 นักเรียนต้องทำงานร่วมกัน
 - 3.2 นักเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 3.3 ผลงานของกลุ่มหมายถึงผลงานของทุกคนในกลุ่ม
 - 3.4 เมื่อครูเรียกสมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่มให้อธิบายสมาชิกคนนั้นจะต้องสามารถอธิบายได้
 - 3.5 การทดสอบประจำเนื้อหา นักเรียนจะต้องทำด้วยความสามารถของตนเอง ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน
4. ครูจะแจ้งผลการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบ โดยจะเขียนคิดไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนเห็นพัฒนาการของตนเองและของกลุ่ม
5. นักเรียนที่ทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยจากครูเป็นรายบุคคลและกลุ่มใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยทั้งกลุ่ม
6. กลุ่มใดที่ทำคะแนนได้สูงสุดในการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งจะได้รับรางวัลจากครู
7. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาเนื้อหาบทเรียนจากใบความรู้ (10 นาที)
8. นักเรียนที่เข้าใจบทเรียนอธิบายเนื้อหาบทเรียนให้กับเพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจฟัง
9. ครูติดข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียน
10. เก็บวัสดุอุปกรณ์และบัตรต่าง ๆ บรรจุซองให้เรียบร้อยแล้วนำส่งครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 สำหรับกลุ่มควบคุม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำวิเศษณ์

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระสำคัญ

คำวิเศษณ์ คือคำที่ทำหน้าที่ขยายหรือประกอบคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เป็น ประธาน กริยา กรรม ของประโยค เพื่อให้ได้ความชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำขยายหรือคำวิเศษณ์แต่ละชนิดได้
2. บอกชนิดต่างๆของคำขยายหรือคำวิเศษณ์ได้
3. นำคำขยายหรือคำวิเศษณ์ไปแต่งประโยคได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำวิเศษณ์ได้
2. ระบุคำวิเศษณ์ชนิดต่างๆได้
3. ใช้คำวิเศษณ์ประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำวิเศษณ์
2. คำวิเศษณ์ชนิดต่างๆ
3. การใช้คำวิเศษณ์ประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1. นำเข้าสู่บทเรียน ให้นักเรียนนับเลข 1-5 นักเรียนที่นับได้เลข 1 ให้อยู่กลุ่มเดียวกันและเลข 2-5 ก็เช่นเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกม แข่งขันกัน โดยครูแจกใบงานให้ กลุ่มใดเสร็จก่อน และถูกต้องเป็นผู้ชนะ โดยครูเป็นผู้เฉลยคำตอบ และเกมนั้นให้ชื่อว่า "คำวิเศษณ์ตรงข้ามอยู่ไหน"

ขั้นที่ 2 ชี้นกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาจับสลาก

กลุ่มที่จับได้หมายเลข 1 ให้ศึกษาเรื่อง	คำขยายบอกลักษณะ
กลุ่มที่จับได้หมายเลข 2 ให้ศึกษาเรื่อง	คำขยายบอกอาการ
กลุ่มที่จับได้หมายเลข 3 ให้ศึกษาเรื่อง	คำขยายบอกจำนวนหรือปริมาณ

กลุ่มที่จับได้หมายเลข 4 ให้ศึกษาเรื่อง คำขยายบอกเวลา

กลุ่มที่จับได้หมายเลข 5 ให้ศึกษาเรื่อง คำขยายบอกสถานที่

2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง คำวิเศษณ์

3. ให้นักเรียนนำคำขยายที่แต่ละกลุ่มศึกษามาแต่งประโยคอย่างน้อย 5 ประโยคและนำไปแต่งเรื่อง 1 เรื่องพร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องและวาดภาพประกอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปบทเรียน

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ เรื่องคำวิเศษณ์ลงในแผนที่ความคิด

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์

1. วิธีวัดและประเมินผล

1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม

1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากแบบทดสอบ

1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงาน สำหรับครูและนักเรียน

2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เกม “คำวิเศษณ์ตรงข้ามอยู่ตรงไหน”

2. ใบความรู้ที่ 4 เรื่องคำวิเศษณ์

3. แบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 สำหรับกลุ่มทดลอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำวิเศษณ์

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
สาระสำคัญ

คำวิเศษณ์ คือคำที่ทำหน้าที่ขยายหรือประกอบคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เป็น ประธาน กริยา กรรม ของประโยค เพื่อให้ได้ความชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำขยายหรือคำวิเศษณ์แต่ละชนิดได้
2. บอกชนิดต่างๆของคำขยายหรือคำวิเศษณ์ได้
3. นำคำขยายหรือคำวิเศษณ์ไปแต่งประโยคได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำวิเศษณ์ได้
2. ระบุคำวิเศษณ์ชนิดต่างๆได้
3. ใช้คำวิเศษณ์ประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำวิเศษณ์
2. คำวิเศษณ์ชนิดต่างๆ
3. การใช้คำวิเศษณ์ประเภทต่างๆแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น เรื่องคำวิเศษณ์

1. นำเข้าสู่บทเรียน ให้นักเรียนนับเลข 1-5 นักเรียนที่นับได้เลข 1 ให้อยู่กลุ่มเดียวกันและเลข 2-5 ก็เช่นเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกม แข่งขันกัน โดยครูแจกใบงานให้ กลุ่มใดเสร็จก่อน และถูกต้องเป็นผู้ชนะ โดยครูเป็นผู้เฉลยคำตอบ และเกมนั้นให้ชื่อว่า“คำวิเศษณ์ตรงข้ามอยู่ไหน”

2. ขั้นสอนให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาจับสลาก

กลุ่มที่จับได้หมายเลข 1 ให้ศึกษาเรื่อง	คำขยายบอกลักษณะ
กลุ่มที่จับได้หมายเลข 2 ให้ศึกษาเรื่อง	คำขยายบอกอาการ
กลุ่มที่จับได้หมายเลข 3 ให้ศึกษาเรื่อง	คำขยายบอกจำนวนหรือปริมาณ
กลุ่มที่จับได้หมายเลข 4 ให้ศึกษาเรื่อง	คำขยายบอกเวลา

กลุ่มที่จับได้หมายเลข 5 ให้ศึกษาเรื่อง คำขยายบอกสถานที่

3. ครูอธิบายคำขยายชนิดต่างๆ ทั้ง 5 ชนิดให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งให้นักเรียนซักถามจนเข้าใจ
4. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มแต่งประโยคในเรื่องที่กลุ่มตนเองศึกษา แล้วส่งตัวแทนมาเสนอหน้าชั้นเรียนให้ครูและเพื่อนฟัง
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงความหมายของคำวิเศษณ์ว่าหมายถึงอะไรให้ครบทั้ง 5 ชนิด

ขั้นที่ 2 การเรียนกลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการแบ่ง แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ประธานกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจ สมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

เลขานุการกลุ่ม ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงาน และรายงานผล ให้หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ในแต่ละเรื่อง และตั้งชื่อกลุ่ม

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สมาชิกกลุ่มทราบ ว่าสมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกัน คนเรียนเก่งต้องช่วยเหลือคนเรียนอ่อน ต้องปรึกษากันภายในกลุ่มดังนั้นนักเรียนในกลุ่มเดียวกัน ต้องช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกัน และกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจ จะได้ทำข้อทดสอบได้

3. ประธานกลุ่มรับเอกสารจากครูมายังกลุ่มของตน เพื่อศึกษาใบความรู้ที่ 4 เรื่อง คำวิเศษณ์ แล้วช่วยกันสรุปความรู้ ลักษณะและใจความสำคัญลงในกระดาษด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

2. นักเรียนในกลุ่มของตนเองจับคู่กันซักถามเนื้อเรื่องคำวิเศษณ์จากการศึกษาใบความรู้ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้จนสามารถตอบคำถามได้ทุกคน

ขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย

1. ครูแจกใบงานที่ 1 , 2 และ 3 ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน และตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย

- ทำแบบทดสอบย่อย เรื่องคำวิเศษณ์ เป็นรายบุคคล โดยต่างคนต่างทำไม่มีการปรึกษากันไม่มีการช่วยเหลือกัน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ขั้นที่ 4 คะแนนในการพัฒนาตนเอง

1. ตรวจข้อทดสอบโดยให้นักเรียนเป็นผู้ตรวจ หรือครูผู้สอน ถ้าให้นักเรียนตรวจ ต้องตรวจพร้อมๆกัน โดยแลกกันตรวจ

2. ให้นักเรียนช่วยกันรวมคะแนนที่ได้แต่ละคนเพื่อเปรียบเทียบกับฐานคะแนน

3. รวมคะแนนสมาชิกในกลุ่มแล้วหารด้วยสมาชิกในกลุ่มจะเป็นคะแนนของกลุ่ม
ขั้นที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการยกย่อง และยอมรับ

1. ครูแจ้งผลคะแนนความก้าวหน้าทั้งระดับกลุ่ม และระดับบุคคลให้นักเรียนทราบ
2. ครูกล่าวชมนักเรียน นำผลงานและรายชื่อกลุ่ม ที่ทำคะแนน ถึงเกณฑ์ ติดป้าย

นิเทศ

3. ครูรวบรวมผลการประเมิน การทำงานกลุ่ม และกล่าวถึงภาพรวมของการทำงาน และเสนอข้อชี้แนะ

4. การให้รางวัล ประกาศยกย่องนักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงสุด และกลุ่มที่ได้คะแนน ยอดเยี่ยม ติดชื่อไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน และให้กำลังใจนักเรียน กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย กลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุดได้รับรางวัลจากครูด้วยการแจกประกาศนียบัตร (เปลี่ยนเป็นอย่างอื่น บ้างในบางครั้งตามความเหมาะสม)

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เกม "คำวิเศษณ์ตรงข้ามอยู่ตรงไหน"
2. ใบความรู้ที่ 4 เรื่องคำวิเศษณ์
4. ใบงานที่ 1 , 2 และ 3 เรื่องคำวิเศษณ์
5. แบบทดสอบเรื่องคำวิเศษณ์

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากใบกิจกรรม และแบบทดสอบ
 - 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ใบความรู้ เรื่องคำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือคำที่ใช้ประกอบคำอื่นให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น แบ่งเป็นชนิดย่อยดังนี้
บอกลักษณะ มีคำว่า สูง ต่ำ ดี ชั่ว เป็นต้น เช่น เขาสูงกว่าที่ วรรณมาเป็นคนดี
บอกขนาด มีคำว่าใหญ่ โด เล็ก กว้าง ขาว แสบ เป็นต้น เช่น ห้องนี้มีขนาดเล็ก
 ะกลมใบใหญ่ใต่มะม่วง

บอกสถานะ มีคำว่า กลม แบน ทูย โหนก เป็นต้น เช่น ถังกลมใต้น้ำเต็มจนแทบ
 ไส้ไม่ได้อ

บอกสี มีคำว่า แดง ขาว ดำ เหลือง เป็นต้น เช่น หมวกแดงใบนี้ของฉันเอง เอรอบ
 ไส้สีเหลือง

บอกเสียง มีคำว่า เพราะ ดัง ก่อย แหบ เกรือ เป็นต้น เช่น มานะร้องเพลงเพราะ
 น้อยร้องให้เสียงดัง

บอกกลิ่น มีคำว่า หอมเหม็น ฉุน เป็นต้น เช่น ห้องนี้มีกลิ่นเหม็นฉุน กระเทียมมีกลิ่นฉุน
บอกสัมผัส มีคำว่า ร้อน เย็น นุ่ม แข็ง เป็นต้น เช่น ผ้าขนหนูนุ่มมาก อากาศเย็นทำให้
 เราสบาย

บอกอาการ มีคำว่า เร็ว ช้า ว่องไว ปราดเปรี้ยว เป็นต้น เช่น ม้าวิ่งเร็วมาก เต่าเดินช้า
บอกเวลา มีคำว่า เช้า สาย บ่าย เย็น ก่อน หลัง เป็นต้น เช่น แนนไปโรงเรียนสายทุก
 วัน อัญชรินอนก่อนเพื่อน

บอกสถานที่ มีคำว่า หน้า หลัง ไกล เหนือ ใต้ เป็นต้น เช่น บ้านพ่ออยู่ทางภาคใต้
 พัฒน์เดินไกลออกไป

บอกปริมาณหรือจำนวน มีคำว่า มาก น้อย ทั้งหมด ทั้งหลาย เป็นต้นเช่น คนคอมมัก
 กินน้อย เงินทั้งหมดนี้เป็นของสายพิน

บอกจำนวนแบ่งแยก มีคำว่า บาง ลาง บ้าง ต่างๆ เป็นต้น เช่น บางคนพูดมากบางคนพูด
 น้อย ต่างคนต่างอยู่

บอกจำนวนนับ เป็นจำนวนนับธรรมดา 1 2 3 หรือเลขลำดับที่ เป็นต้น เช่น เขาทำงาน
 ห้าวันในหนึ่งสัปดาห์ สุจีราเป็นลูกคนที่สอง

บอกกำหนด มีคำว่า นี้ นี นั่น นั้น โน่น เป็นต้น เช่น คนนี้เป็นคารา บ้านนั้นมีลูกสาว
 สบาย

บอกปฏิเสธ มีคำว่า **ไม่ใช่** **อย่า** **มิได้** **ห้าม** **ได้** เป็นคั้น เช่น เธออย่าพูดเรื่องนี้ให้ครูฟังนะ ห้องนี้ไม่ใช่ห้องของเธอ

บอกคำถาม มีคำว่า **ไหน** **อะไร** **ทำไม** **อย่างไร** **เท่าไร** เป็นคั้น เช่น เธออายุเท่าไร จังหวัดอะไรมีพื้นที่มากที่สุด

บอกคำขานรับ มีคำว่า **ค่ะ** **ครับ** **จ้า** **จ๊ะ** เป็นคั้น เช่น คุณแม่ครับผมไปด้วย สมุคนี้เป็นของแดงค่ะ

หน้าที่ของคำวิเศษณ์

ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายในประโยคที่ขยาย คำนาม คำสรรพนาม คำกริยาหรือคำวิเศษณ์ด้วยกันเอง เช่น

ทำหน้าที่ขยายคำนาม เช่น ไข่สดอยู่ในตะกร้า คนแก่กินหมาก รถใหม่ราคาแพง

ทำหน้าที่ขยายคำสรรพนาม เช่น เขานั้นแหละเป็นคนช่วย เราทั้งหมดเป็นคนทำ ท่านทั้งหลายเป็นสมาชิก

ทำหน้าที่ขยายคำกริยา เช่น ฉันทกินขนมเก่ง รถไฟฟ้าแล่นเร็ว พ่อตื่นเช้า

ทำหน้าที่ขยายคำวิเศษณ์ เช่น เธอวิ่งเร็วมาก ต้นไม้สูงฉิบ เขาพูดคังจริงๆ

ข้อสังเกต คำวิเศษณ์บอกคำถามกับปลุจฉาสรรพนาม แดกต่างกันคือ คำวิเศษณ์บอกคำถามเป็นคำประกอบคำนาม (นาม+วิเศษณ์บอกคำถาม) เช่น ดอกไม้อะไรหอมที่สุด ส่วนปลุจฉาสรรพนามเป็นคำที่ใช้แทนคำนาม เช่น อะไรหอมที่สุด

ใบงานที่ 1
เรื่อง คำวิเศษณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำวิเศษณ์จากความหมายที่กำหนดให้โดยใช้ตัวสะกดของคำที่มา
ก่อนเป็นพยัญชนะต้นของคำต่อไป

1		2		3					
ส		ย		ว					ก
4		5						ย	
ก		ม							
6				7					
ย				น		ก			
8			9						
ก			บ					ง	
10									
ง				ย					

ความหมายของคำ

1 งดงาม	2 ตรงข้ามกับคำว่าสิ้น	3 อากาการที่จิตใจไม่สงบ
4 สันฐานโดยรอบไม่มีเหลี่ยม	5 ล้นหลาม	6 ไร้ทรัพย์
7 ตรงข้ามกับคำว่าใน	8 แตกหักได้ง่าย	9 อ่อนแอ
10 หลงเชื่อโดยไม่มีเหตุผล		

ใบงานที่ 2
เรื่อง คำวิเศษณ์
เกมคำวิเศษณ์ตรงข้ามอยู่ไหน

คำชี้แจง **จงหาคำที่ตรงกันข้ามกับคำที่กำหนดให้**

	ตัวอย่าง	อ่าน	ผอม
1. สูง.....			11. หอม.....
2. คำ.....			12. เข้า.....
3. ช้า.....			13. ใหญ่.....
4. ก่อน.....			14. เหนือ.....
5. สวย.....			15. ยาว.....
6. แก้.....			16. มาก.....
7. เก่า.....			17. คม.....
8. หนา.....			18. บน.....
9. เก่ง.....			19. ร้อน.....
10. ค้าง.....			20. เต็ม.....

ใบงานที่ 3
เรื่อง คำวิเศษณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำวิเศษณ์ลงในช่องว่างให้ได้ความถูกต้อง

1. บ้านของคุณป้ามีเนื้อที่.....มาก
2. แดงเป็นคน.....แต่ทำงาน.....
3. คุณแม่ซื้อเสื้อ.....มาให้ฉัน.....ตัว
4. ฉันนอน.....จึงตื่น.....ไปโรงเรียนไม่ทัน
5. คุณแม่ทำกับข้าว.....มาก ฉันจึงมีรูปร่าง.....
6. แมว.....จับหนู.....
7. เราขอให้ท่าน.....จึงมีความสุข
8. สุนัข.....นอนอยู่ใต้โต๊ะ.....
9. ดอกมาดรีส่งกลิ่น.....ในเวลา.....
10. หล่อนสวมเสื้อ.....เนื่องจากอากาศ.....

เฉลยใบงานที่ 1
เรื่อง คำวิเศษณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำวิเศษณ์จากความหมายที่กำหนดให้โดยใช้ตัวสะกด
ของคำที่มาก่อนเป็นพยัญชนะต้นของคำต่อไป

1		2		3					
ส	ว	ย	า	ว	อ	ก	แ	ว	ก
4		5							
ก	ล	ม	า	ก	ม	า	ย		
6				7					
ย	า	ก	จ	น	อ	ก			
8			9						
ก	ร	อ	บ	อ	บ	บ	า	ง	
10									
ง	ม	ง	า	ย					

ความหมายของคำ

1 งดงาม	2 ตรงข้ามกับคำว่าสั้น	3 อากาศที่จิตไม่สงบ
4 สัตว์ฐานโดยรอบไม่มีเหลี่ยม	5 ล้นหลาม	6 ไร้ทรัพย์สิน
7 ตรงข้ามกับคำว่า ไน	8 แดกหักได้ง่าย	9 อ้อนแอ้น
10 หลงเชื่อโดยไม่มีเหตุผล		

ใบงานที่ 2 เรื่องคำวิเศษณ์

เฉลยเกมคำวิเศษณ์ตรงข้ามอยู่ไหน

1. สูง	เตี้ย	2. คำ	ขาว
3. ช้า	เร็ว	4. ก่อน	หลัง
5. สวย	ซีเหร่	6. แก่	สาว
7. เก่า	ใหม่	8. หนา	บาง
9. เก่ง	อ่อน	10. ตั้ง	เบา
11. หอม	เหม็น	12. เข้า	เย็น
13. ใหญ่	เล็ก	14. เหนือ	ใต้
15. ยาว	สั้น	16. มาก	น้อย
17. คม	ทื่อ	18. บน	ล่าง
19. ร้อน	เย็น	20. เต็ม	จืด

เฉลยใบงานที่ 3 เรื่องคำวิเศษณ์

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำวิเศษณ์ลงในช่องว่างให้ได้ความถูกต้อง

1. กว้างใหญ่
2. จน ดี
3. สีแดง
4. คึก สาย
5. ยร่อย อ้วน
6. คำ นา
7. ทั้งหลาย
8. สีดำ สีเทา
9. หอม กลางคืน
10. แขนยาว หนาว

แบบทดสอบ เรื่องคำวิเศษณ์

คำชี้แจงให้นักเรียนกากบาท(×)คำตอบที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบเพียงข้อเดียว

1. คำวิเศษณ์ในข้อใด ทำหน้าที่ขยายคำนาม
 - ก. นาฬิกาตีเสียงดัง
 - ข. ไข่สดอยู่ในตะกร้า
 - ค. พี่กับน้องว่ายน้ำด้วยกัน
 - ง. นิกากินข้าวอย่างเรียบร้อย
2. ข้อใดไม่มีคำวิเศษณ์
 - ก. ดูกาศดาวนั้นสวยดี
 - ข. พิไลวรรณสวมนาฬิกา
 - ค. ทั้งสองรักกันเหมือนพี่น้อง
 - ง. เหนงเดินหน้า โหนงเดินตามหลัง
3. ข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกอาการ
 - ก. พ่อของข้าพเจ้ามีเงินน้อย
 - ข. ข้าพเจ้าชอบหนังสือเล่มใหม่
 - ค. ข้าพเจ้าเขียนหนังสือข้ามมาก
 - ง. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเวลาค่ำ.
4. ข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกลักษณะ
 - ก. ฉันสวมเสื้อสีแดง
 - ข. เขาสวมเสื้อสีเขียว
 - ค. เขาไปสวมเสื้อที่โน่น
 - ง. ฉันสวมเสื้อมานานแล้ว
5. ข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกสถานที่
 - ก. วันนี้ฝนตกหนัก
 - ข. ธรรมชาตินี้เป็นพยาน
 - ค. คนใกล้ชิดกว่าคนไกล
 - ง. บ้านคนอื่นสู้บ้านตนไม่ได้
6. ข้อใดมีคำวิเศษณ์ขานรับ
 - ก. เอกจะออกเดินทางเร็วๆนี้
 - ข. ใช่ครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องจริง
 - ค. เด็กคนนี้เป็นอะไรจึงผอมเช่นนั้น
 - ง. จดหมายฉบับนี้มาถึงช้ากว่าที่คิด
7. ข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกจำนวนแบ่งแยก
 - ก. ต่างคนต่างอยู่
 - ข. วรรณเป็นคนดี
 - ค. ห้องนี้มีขนาดเล็ก
 - ง. งานแบบนี้ใส่น้ำไม่ได้
8. “บ้านเล็กในป่าใหญ่”คำที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่ขยายคำใด
 - ก. ใน
 - ข. ป่า
 - ค. ใหญ่
 - ง. บ้าน
9. ข้อความใดสามารถเติมคำวิเศษณ์ได้
 - ก. คุณยาย.....แก้มหลานสาว
 - ข. ดอกไม้..... ในสวนมีมาก
 - ค. ส้มจุก.....กล้วยหลายหวี
 - ง. คุณลุง.....สุนัขไว้เฝ้าบ้าน
10. ประโยคในข้อใดมีคำวิเศษณ์บอกความห้ามหรือบอกความปฏิเสธอยู่
 - ก. น้องเหนื่อยนิดหน่อย
 - ข. ชาวบ้านรู้เรื่องนี้กันดี
 - ค. ฉันบอกแล้วแต่เธอไม่ฟัง
 - ง. หญิงทำการบ้านพลาดฟังเพลงเพลง

เฉลยแบบทดสอบ
เรื่องคำวิเศษณ์

1. ข
2. ข
3. ก
4. ก
5. ข
6. ข
7. ก
8. ง
9. ก
10. ก

คำชี้แจง

ข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันก่อนเรียน สำหรับกลุ่มทดลอง

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีระดับความสามารถ สูง ปานกลาง ต่ำ ตามอัตราส่วน 1:2:1 โดยแบ่งตามคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทยโดยใช้เป็นคะแนนฐานของแต่ละบุคคล
2. ให้แต่ละกลุ่มแต่งตั้งประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม โดยหมุนเวียนกันทำหน้าที่ ในแต่ละครั้งพร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม
3. ให้ประธานกลุ่มอธิบายหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม พร้อมทั้งกติกากการทำงานกลุ่ม ร่วมกันดังนี้
 - 3.1 นักเรียนต้องทำงานร่วมกัน
 - 3.2 นักเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 3.3 ผลงานของกลุ่มหมายถึงผลงานของทุกคนในกลุ่ม
 - 3.4 เมื่อครูเรียกสมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่มให้อธิบาย สมาชิกคนนั้นจะต้อง สามารถอธิบายได้
 - 3.5 การทดสอบประจำเนื้อหา นักเรียนจะต้องทำด้วยความสามารถของตนเอง ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน
4. ครูจะแจ้งผลการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบ โดยจะเขียนคิด ไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนเห็นพัฒนาการของตนเองและของกลุ่ม
5. นักเรียนที่ทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยจากครูเป็นรายบุคคล และ กลุ่มใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยทั้งกลุ่ม
6. กลุ่มใดที่ทำคะแนนได้สูงสุดในการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งจะได้รับรางวัล จากครู
7. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาเนื้อหาบทเรียนจากใบความรู้ (10 นาที)
8. นักเรียนที่เข้าใจบทเรียนอธิบายเนื้อหาบทเรียนให้กับเพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจฟัง
9. ครูติดข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียน
10. เก็บวัสดุอุปกรณ์และบัตรต่าง ๆ บรรจุซองให้เรียบร้อยแล้วนำส่งครู

เด็กพูดตามคำบอก

เป็นต้น

2. ให้นักเรียนช่วยกันหาว่าคำใดที่ใช้ในการเชื่อมคำกับคำเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำที่อยู่ข้างหน้าและข้างหลัง เพื่อบอกสถานที่ เวลา แสดงอาการ หรือแสดงความเป็นเจ้าของ (กับ แก่ แต่ บน ใกล้ จน ตาม)

3. ครูเฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบว่า มีคำใดบ้าง และเรียกคำนั้นๆ ว่า คำบุพบท

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายความรู้ใหม่เรื่องคำบุพบทให้นักเรียนฟังและตอบข้อซักถาม
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยให้นักเรียนนับ 1-5 เลข 1 อยู่กลุ่มเดียวกัน เลข 2-5 ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับกลุ่มที่ 1 ให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันโดยจับสลากดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกสถานที่ โดยมีคำว่า ใน ใกล้ ที่ บน ได้ ริม ชิด
 - กลุ่มที่ 2 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกความเป็นผู้รับ โดยมีคำว่า แก่ แต่ เพื่อ ต่อ สำหรับ เฉพาะ
 - กลุ่มที่ 3 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกความเป็นเครื่องมือใช้หรือกระทำร่วมกัน โดยมีคำว่า ด้วย กับ โดย เพราะ
 - กลุ่มที่ 4 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกความเป็นเจ้าของ โดยมีคำว่า ของ แห่ง
 - กลุ่มที่ 5 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกเวลา โดยมีคำว่า เมื่อ ตั้งแต่ ครบเท่า
3. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานของตนเองที่ละกลุ่มโดยเขียนลงบนกระดานคำ โดยมีครูและเพื่อนนักเรียนช่วยแก้ไขและแนะนำในข้อที่ไม่ถูกต้อง
4. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง คำวิเศษณ์
5. ให้แต่ละกลุ่มนำประโยคที่แต่งนั้นมาเขียนเป็นเรื่องราวพร้อมทั้งวาดภาพประกอบโดยตั้งชื่อเรื่องด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปบทเรียน

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ เรื่องคำบุพบทลงในแผนที่ความคิด

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำบุพบท

1. วิธีวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.2 ตรวจผลงานของนักเรียนจากแบบทดสอบ
 - 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงาน สำหรับครูและนักเรียน

2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิคำบุพบท
2. ใบความรู้ที่ 4 เรื่องคำบุพบท
3. แบบทดสอบเรื่องคำบุพบท

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 สำหรับกลุ่มทดลอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำบุพบท

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
สาระสำคัญ

คำบุพบท คือคำที่เชื่อมคำหนึ่งคำหรือกลุ่มคำกับคำอื่น หรือกลุ่มคำอื่น เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำ หรือกลุ่มคำที่เชื่อมเข้าด้วยกัน คำบุพบทมีความหมายแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมจึงต้องศึกษาให้เข้าใจ สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำบุพบทแต่ละชนิดได้
2. บอกชนิดต่างๆของคำบุพบทได้
3. ยกตัวอย่างคำบุพบทแต่ละชนิดได้
4. นำคำบุพบทไปแต่งประโยคชนิดต่างได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำบุพบทได้
2. จำแนกชนิดของคำบุพบทพร้อมยกตัวอย่างได้
3. บอกหน้าที่ของคำบุพบทแต่ละชนิดพร้อมยกตัวอย่างได้
4. นำคำบุพบทไปใช้เพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและลักษณะของคำบุพบท
2. ลักษณะคำบุพบทแต่ละประเภท
3. หน้าที่ของคำบุพบทแต่ละชนิด
3. การใช้คำบุพบทในประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น เรื่องคำบุพบท

1. นำเข้าสู่บทเรียน ครูนำแผนภูมิมาติดที่กระดานดำให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทั้ง

ห้อง

ฉันไปเที่ยวกับเธอ	แม่ให้เงินแก่เขา
นักเรียนมอบของขวัญแก่ครู	หนังสือวางอยู่บนโต๊ะ
เธอนั่งใกล้เขา	เขารอเธอจนค่ำ
เด็กพูดตามคำบอก	เป็นต้น

2. ให้นักเรียนช่วยกันหาว่าคำใดที่ใช้ในการเชื่อมคำกับคำเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำที่อยู่ข้างหน้าและข้างหลัง เพื่อบอกสถานที่ เวลา แสดงอาการ หรือแสดงความเป็นเจ้าของ (กับ แก่ แด่ บน ใกล้ จน ตาม)

3. ครูเฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบว่ามีคำใดบ้าง และเรียกคำนั้นๆว่า คำบุพบท

4. ขึ้นสอน ครูอธิบายความรู้ใหม่เรื่องคำบุพบทให้นักเรียนฟังและตอบข้อซักถาม

5. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยให้นักเรียนนับ 1-5 เลข 1 อยู่กลุ่มเดียวกัน เลข 2-5 ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับกลุ่มที่ 1 ให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันโดยจับสลากดังนี้
กลุ่มที่ 1 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกสถานที่โดยมีคำว่า ใน ใกล้ ที่ บน ได้ ริม ชิด

กลุ่มที่ 2 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกความเป็นผู้รับโดยมีคำว่า แก่ แด่ เพื่อ ค่อ สำหรับ เฉพาะ

กลุ่มที่ 3 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกความเป็นเครื่องใช้หรือกระทำร่วมกัน โดยมีคำว่า ด้วย กับ โดย เพราะ

กลุ่มที่ 4 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกความเป็นเจ้าของ โดยมีคำว่า ของ แห่ง

กลุ่มที่ 5 ให้แต่งประโยคเพื่อเชื่อมคำข้างหน้าและขยายคำข้างหน้าเพื่อบอกเวลา โดยมีคำว่า เมื่อ ตั้งแต่ ครบเท่า

6. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานของตนเองที่ละกลุ่มโดยเขียนลงบนกระดานดำโดยมีครูและเพื่อนนักเรียนช่วยแก้ไขและแนะนำในข้อที่ไม่ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 การเรียนกลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการแบ่งแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ประธานกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจสมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

เลขานุการกลุ่ม ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงาน และรายงานผลให้หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ในแต่ละเรื่อง และตั้งชื่อกลุ่ม

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สมาชิกกลุ่มทราบว่า สมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือ

กัน คนเรียนเก่งต้องช่วยเหลือคนเรียนอ่อน ต้องปรึกษากันภายในกลุ่มดังนั้นนักเรียนในกลุ่มเดียวกันต้องช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจจะได้ทำข้อทดสอบได้

3. ประธานกลุ่มรับเอกสารจากครูมายังกลุ่มของตนเพื่อศึกษาใบความรู้ที่ 5 เรื่อง คำบุพบท แล้วช่วยกันสรุปความรู้ ลักษณะและใจความสำคัญลงในกระดาษที่ครูแจกให้

4. นักเรียนในกลุ่มของตนเอง จับคู่กันซักถามเนื้อเรื่องคำบุพบท จากการศึกษาใบความรู้เพื่อเป็นการทบทวนความรู้จนสามารถตอบคำถามได้ทุกคน

ขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย

1. ครูแจกใบงานที่ 1 , 2 และ 3 ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน และตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย

- ทำแบบทดสอบย่อย เรื่องคำบุพบท เป็นรายบุคคล โดยต่างคนต่างทำไม่มีการปรึกษากันไม่มีการช่วยเหลือกัน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ขั้นที่ 4 คะแนนในการพัฒนาตนเอง

1. ตรวจข้อทดสอบโดยให้นักเรียนเป็นผู้ตรวจ หรือครูผู้สอน ถ้าให้นักเรียนตรวจ ต้องตรวจพร้อมๆกัน โดยแลกเปลี่ยนตรวจ

2. ให้นักเรียนช่วยกันรวมคะแนนที่ได้แต่ละคนเพื่อเปรียบเทียบกับฐานคะแนน

3. รวมคะแนนสมาชิกในกลุ่มแล้วหารด้วยสมาชิกในกลุ่มจะเป็นคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการยกย่อง และยอมรับ

1. ครูแจ้งผลคะแนนความก้าวหน้าทั้งระดับกลุ่ม และระดับบุคคลให้นักเรียนทราบ

2. ครูกล่าวชมนักเรียนนำผลงานและรายชื่อกลุ่มที่ทำคะแนนถึงเกณฑ์คิดป้ายนิเทศ

3. ครูรวบรวมผลการประเมิน การทำงานกลุ่ม และกล่าวถึงภาพรวมของการทำงาน และเสนอข้อชี้แนะ

4. การให้รางวัล ประกาศยกย่องนักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงสุด และกลุ่มที่ได้คะแนนยอดเยี่ยม ติดชื่อไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน และให้กำลังใจนักเรียน กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย กลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุดได้รับรางวัลจากครูด้วยการแจกประกาศนียบัตร (เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นบ้างในบางครั้งตามความเหมาะสม)

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิ 2. ใบความรู้ที่ 5 เรื่องคำบุพบท

3. ใบงานที่ 1 , 2 และ 3 เรื่องคำบุพบท

4. แบบทดสอบเรื่องคำบุพบท

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล

- 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
- 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากใบกิจกรรม และแบบทดสอบ
- 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบความรู้ เรื่องคำบุพบท

คำบุพบทคือ นำหน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือ คำกริยา เพื่อเชื่อมคำข้างหน้า และขยายคำข้างหน้านั้นๆ เพื่อบอกสถานที่ เวลา แสดงอาการ หรือแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น

บอกสถานที่ มีคำว่า ใน ใกล้ ที่ บน ได้ ริม ชิด เป็นต้น เช่น วิ่งในสนาม ได้ะ ใกล้ประตู หนังสือที่ห้องสมุด ญาติได้ต้นไม้ ดาวบนท้องฟ้า เขายืนอยู่ริมหน้าต่าง

บอกความเป็นผู้รับ มีคำว่า แก่ แด่ เพื่อ ต่อ สำหรับ เฉพาะ เป็นต้น เช่น แม่ ให้เงินแก่ลูก ถวายไทยทานแด่พระภิกษุสงฆ์ สละชีพเพื่อชาติ ยื่นจดหมายลาออกต่อผู้บังคับบัญชา ฉันทให้ของขวัญเฉพาะเธอเท่านั้น นี่คือรางวัลดีเด่นสำหรับหนังสือเด็ก

บอกความเป็นเครื่องใช้หรือกระทำร่วมกัน มีคำว่า ด้วย กับ โดย เพราะ เป็นต้น เช่น วาดรูปด้วยดินสอ ฉันทเห็นกับดว่าเขาชื้อเสื้อตัวนี้ เขาถึงบ้านได้เพราะรถคันนี้ ครูแจ้งข่าวให้ทราบโดยคิดประกาศไว้

บอกความเป็นเจ้าของ มีคำว่า ของ แห่ง เป็นต้น เช่น ชุดนี้ของฉัน ศิลปินแห่งชาติ

บอกเวลา มีคำว่า เมื่อ ตั้งแต่ ราวเท่า เป็นต้น เช่น คำมาถึงบ้านเมื่อวานนี้ ตั้งแต่สุจิตราไม่อยู่บ้านนี้ก็ดูเจียมเหงา

หน้าที่ของคำบุพบท

คำบุพบททำหน้าที่นำหน้าคำนาม คำสรรพนาม และคำกริยาเพื่อขยายคำข้างหน้าดังนี้ ทำหน้าที่นำหน้าคำนาม เช่น สภาสตรีแห่งชาติ เราต้องช่วยกันรักษาสมบัติของโรงเรียน แก้อ้อใกล้ประตู

ทำหน้าที่นำหน้าคำสรรพนาม เช่น คุณย่าหวังดีต่อเธอ ชุดสีฟ้าอยู่ที่เขา หนังสือ นั้นเป็นของท่าน

ทำหน้าที่นำหน้าคำกริยา เช่น เขาเป็นคนเห็นแก่กิน ตะกร้าสำหรับใส่ของ ขนมหที่แจก

การใช้คำบุพบท
คำบุพบทกับ คนสองคนขึ้นไป ทำกริยาเหมือนกันเช่น ฉันทไปกับเธอ เขาทะเลาะกับเพื่อนบ้าน

สิ่งของที่ไปด้วย มาด้วย อยู่ด้วย ได้มาด้วย เสียหาย ไปด้วย เช่น เสื้อกับกางเกง อยู่ด้วยกัน หายวับไปกับตา

สิ่งของ สัตว์ คน อยู่ด้วยกัน ไปด้วยกัน ทำอะไรด้วยกัน เช่น เงินกับทอง บังเหียนกับม้า

สิ่งที่เป็นจำนวนมากไปด้วยกัน เช่น นกบินไปกับฝูง ฉันทมากับเหล่าทหาร

คำบุพบทใน

ใช้กับบุคคลที่เคารพนับถือหรือสิ่งที่เคารพสักการะได้ เช่น พระลูกยาเธอในสมเด็จพระ
ยุพราช พระที่นั่งบรมราชสถิตยมโหฬารเป็นที่ประทับส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ใช้กับคำนามทั่วไป เพื่อแสดงว่าของเล็กอยู่ในของใหญ่ เช่น ปลาในน้ำ คนไทยใน
ต่างประเทศ

คำบุพบทแต่

ใช้กับบุคคล วัตถุอันเป็นที่เคารพสักการะเช่น ถวายพระพรแต่พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว มอบของที่ระลึกแต่อาจารย์ใหญ่

คำบุพบทแก่

ใช้กับผู้น้อยหรือผู้เท่าเทียมกัน เช่น พระราชทานแก่มหาดเล็ก อนุเคราะห์แก่คน
ยากจน

คำบุพบทต่อ

ใช้กับอาการอื่น หรือเสนอ เช่น ยืนคำร้องต่อศาล เสนอต่อครูใหญ่

คำบุพบทแต่

ใช้กับคำที่บอกต้นเหตุ "มาจากนั้น" เช่น เรียกเอาแต่นายจ้าง เอามาแต่บ้าน

ใบงานที่ 1 เรื่องคำบุพบท

คำชี้แจง จงเติมคำบุพบทลงในช่องว่างต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เราควรรักษาเพื่อประโยชน์.....ส่วนรวม
2. นักเรียนส่งการบ้าน.....ครู
3. นักเรียนบอก.....ครูว่าข้อสอบยาก
4. นักเรียนมอบหนังสือที่ระลึก.....ผู้อำนวยการ
5. อาจารย์ใหญ่ให้พร.....นักเรียน
6. คนไทยมีความจงรักภักดี.....พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
7. บัวเกิด.....ตม
8. เขาคิดเลข.....วิธีนี้ไม่ถูก
9. เขามาโรงเรียน.....รถยนต์ประจำทาง
10. เขาเขียนหนังสือ.....ปากกา

ใบงานที่ 2

เรื่องคำบุพบท

คำชี้แจง จงขีดเส้นใต้คำบุพบทจากเรื่องแรงพิโรธจากฟ้าดินให้ถูกต้องและเหมาะสม

แรงพิโรธจากฟ้าดิน

แสงตะวันยามบ่ายสะท้อนจากหลังคาสังกะสีมาเข้าตาแดงอ่อนซึ่งหนีความร้อนจากบ้านลงมาหลบอยู่ใต้ต้นมะม่วงใหญ่ เพื่อหวังได้ร่มเงาและสายลมพัดให้คลายร้อน แดงอ่อนอคยิมไม่ได้เมื่อเห็นหลังคาบ้านทั้งของตัวเองและเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้ๆ มีลักษณะคล้ายกันคือ สังกะสีใหม่สีเงินวาว มุงปนกับสังกะสีเก่าคร่ำคร่าเป็นหย่อมบ้างเป็นแถบบ้าง ดูกระด้างแตกต่างแปลกตาที่เป็นเช่นนี้ไม่ใช่เพราะเป็นไปตามสมัยนิยม ที่ต้องทำอะไรให้ต่างจากคนอื่น แต่มีเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น

เมื่อปีที่แล้วของช่วงเดือนนี้ อากาศร้อนอบอ้าวติดต่อกันหลายวัน ลมสงบ ใบไม้ไม่สั่นไหว และแล้ววันหนึ่งก็เกิดพายุฤดูร้อนขึ้นโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว ลมพัดรุนแรงมาก มันพัดเอาของที่วางไว้นอกบ้านปลิวไปหมด หลังคาสังกะสีลอยหายเป็นแผ่นๆ บ้านโยกไหว ข้าวของตกแตกหักเสียหาย เสาไฟฟ้าหรือต้นไม้ขนาดเล็กหักโค่น ฝนตกหนักแถมยังมีลูกเห็บตามมาด้วยสัตว์ที่อยู่ในคอกส่งเสียงร้องคังคัง เฟิงที่มีอยู่ไม่พอให้หลบลูกเห็บ แปลงผักเสียหาย ต้นไม้บางต้นโค่นล้ม เหตุการณ์นี้เกิดไม่ถึงชั่วโมงแล้วทุกอย่างก็ยุติ

ใบงานที่ 3
เรื่องคำบุพบท

คำชี้แจง

จงใช้คำบุพบทต่อไปนี้แต่งประโยค

1. ได้

.....

2. ต่อ

.....

3. ข้าง

.....

4. เพื่อ

.....

5. แก่

.....

6. แต่

.....

7. จน

.....

8. สำหรับ

.....

9. แห่ง

.....

10. ตาม

.....

แบบทดสอบ เรื่องคำบุพบท

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท(×)คำตอบที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบเพียงข้อเดียว

1. ฉันเดินทางไปตามทางเท้า" ข้อความนี้คำใด เป็นคำบุพบท
 - ก. ตาม
 - ข. ทาง
 - ค. ไปตาม
 - ง. ทางเท้า
2. คำในข้อใดไม่ใช่คำบุพบท
 - ก. ปลาในน้ำ
 - ข. พี่เดินหน้า
 - ค. เงินกับทอง
 - ง. เสนอต่อครูใหญ่
3. " การสูบบุหรี่ให้โทษ.....ร่างกาย" ควรเติม คำใดลงในช่องว่าง
 - ก. สู่
 - ข. แก่
 - ค. กับ
 - ง. ต่อ
4. ข้อใดใช้คำบุพบทได้ถูกต้อง
 - ก. หนังสือที่ห้องสมุด
 - ข. วิชาหน้าที่พลเมือง
 - ค. วันที่ห้าเดือนธันวาคม
 - ง. ทุกคนมีหน้าที่ที่จะต้องทำ
5. ข้อใดใช้คำบุพบทที่บอกลักษณะเป็นผู้รับ
 - ก. นานปลตกอยู่กับคนกิน
 - ข. เขายื่นเรื่องราวต่อเจ้าหน้าที่
 - ค. เสื้อแบบนี้เหมาะกับเธอมาก
 - ง. ฉันบอกกับแม่ว่าฉันจะไปเรียนพิเศษ
6. คำว่า " บน" ในข้อใดเป็นคำบุพบท
 - ก. เขาอยู่ชั้นบน
 - ข. นาฬิกาอยู่บนโต๊ะ
- ค. บนเป็นเด็กน่ารัก
- ง. เขามนบานศาลกล่าว
7. ส่วนไหนในข้อใดมีคำบุพบท
 - ก. น้ำตาลโกล้มค
 - ข. น้ำตาเซ็ดหัวเข้า
 - ค. น้ำซึ่มบ่อทราย
 - ง. น้ำผึ้งเรือเสือผึ้งป่า
8. ข้อใดไม่มีคำบุพบท
 - ก. คำตื่นแต่เช้า
 - ข. พี่รู้สึกร้อนจึงอาบน้ำ
 - ค. แดงทำทุกอย่างเพื่อน้อง
 - ง. นาฬิกาของคุณน่ารักสวยจริง
9. คำว่า ใน ข้อใดต่างชนิดคำจากข้ออื่น
 - ก. เดินซิดในหน่วยละ
 - ข. ของในกล่องนี้มีราคาสูงมาก
 - ค. นักเรียนในโรงเรียนนี้ดีทุกคน
 - ง. เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์เป็นข้อเตือนใจ อย่างดี
10. นักเรียนควรจะฝึกการรับประทาน อาหาร.....ข้อนี้ข้อไหนจะ "
 - ก. กับ
 - ข. ต่อ
 - ค. โดย
 - ง. ด้วย

เฉลยแบบทดสอบ
เรื่องคำบุพบท

1. ก
2. ง
3. ง
4. ก
5. ข
6. ข
7. ก
8. ง
9. ก
10. ง

ใบงานที่ 1
เรื่องคำบุพบท

คำชี้แจง จงนำคำบุพบทต่อไปนี้ไปแต่งประโยคให้ถูกต้องและเหมาะสม

1. แก่
2. แก่
3. กับ
4. แต่
5. แก่
6. ต่อ
7. แต่
8. ด้วย
9. โดย
10. ด้วย

เฉลยใบงานที่ 2 เรื่อง คำบุพบท

คำชี้แจง จงขีดเส้นใต้คำบุพบทจากเรื่องแรงพิโรธจากฟ้าดินให้ถูกต้องและเหมาะสม

แรงพิโรธจากฟ้าดิน

แสงตะวันยามบ่ายสะท้อนจากหลังคาสังกะสีมาเข้าตาแดงอ่อนซึ่งหนีความร้อนจากบ้านลงมาหลบอยู่ใต้ต้นมะม่วงใหญ่ เพื่อหวังได้ร่มเงาและสายลมพัดให้คลายร้อน แดงอ่อนอดยิ้มไม่ได้เมื่อเห็นหลังคาบ้านทั้งของตัวเองและเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้ๆ มีลักษณะคล้ายกันคือ สังกะสีไหมสีเงินวาว มุงปนกับสังกะสีเก่าคร่ำคร่าเป็นหย่อมบ้างเป็นแถบบ้าง ดูกระด้างแตกต่างแปลกตาที่เป็นเช่นนี้ไม่ใช่เพราะเป็นไปตามสมัยนิยม ที่ต้องทำอะไรให้ต่างจากคนอื่น แต่มีเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น

เมื่อปีที่แล้วของช่วงเดือนนี้ อากาศร้อนอบอ้าวติดต่อกันหลายวัน ลมสงบ ใบไม้ไม่สั่นไหว และแล้ววันหนึ่งก็เกิดพายุฤดูร้อนขึ้นโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว ลมพัดรุนแรงมาก มันพัดเอาของที่วางหรือคามไวนอกบ้านปลิวไปหมด หลังคาสังกะสีลอยหายเป็นแผ่นๆ บ้านโยกไหว ข้าวของตกแตกหักเสียหาย เสาไฟฟ้าหรือต้นไม้ขนาดเล็กหักโค่น ฝนตกหนักแถมยังมีลูกเห็บตามมาด้วย สัตว์ที่อยู่ในคอกส่งเสียงร้องดังลั่น เฝิงที่มีอยู่ไม่พอให้หลบลูกเห็บ แปลงผักเสียหาย ต้นไม้บางต้นโค่นล้ม เหตุการณ์นี้เกิดไม่ถึงชั่วโมงแล้วทุกอย่างก็ยุติ

คำชี้แจง

ข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันก่อนเรียน สำหรับกลุ่มทดลอง

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีระดับความสามารถ สูง ปานกลาง ต่ำ ตามอัตราส่วน 1:2:1 โดยแบ่งตามคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทยโดยใช้เป็นคะแนนฐานของแต่ละบุคคล
2. ให้แต่ละกลุ่มแต่งตั้งประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มโดยหมุนเวียนกันทำหน้าที่ในแต่ละครั้งพร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม
3. ให้ประธานกลุ่ม อธิบายหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม พร้อมทั้งกติกากการทำงานกลุ่มร่วมกันดังนี้
 - 3.1 นักเรียนต้องทำงานร่วมกัน
 - 3.2 นักเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 3.3 ผลงานของกลุ่มหมายถึงผลงานของทุกคนในกลุ่ม
 - 3.4 เมื่อครูเรียกสมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่มให้อธิบาย สมาชิกคนนั้นจะต้องสามารถอธิบายได้
 - 3.5 การทดสอบประจำเนื้อหา นักเรียนจะต้องทำด้วยความสามารถของตนเอง ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน
4. ครูจะแจ้งผลการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบ โดยจะเขียนติดไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนเห็นพัฒนาการของตนเองและของกลุ่ม
5. นักเรียนที่ทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อน จะได้รับคำชมเชยจากครูเป็นรายบุคคลและกลุ่มใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยทั้งกลุ่ม
6. กลุ่มใดที่ทำคะแนนได้สูงสุด ในการทดสอบประจำเนื้อหา แต่ละครั้งจะได้รับรางวัลจากครู
7. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาเนื้อหาบทเรียนจากใบความรู้ (10 นาที)
8. นักเรียนที่เข้าใจบทเรียนอธิบายเนื้อหาบทเรียนให้กับเพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจ ฟัง
9. ครูคิดข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียน
10. เก็บวัสดุอุปกรณ์และบัตรต่าง ๆ บรรจุซองให้เรียบร้อยแล้วนำส่งครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สำหรับกลุ่มควบคุม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำสันธาน

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระสำคัญ

คำสันธาน คือคำที่ทำหน้าที่เชื่อมต่อประโยคกับประโยค คำกับคำ หรือกลุ่มคำที่อยู่คนละประโยคให้รวมกันเป็นประโยคเดียวกัน ทำให้เกิดประโยคสละสลวย และมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น สันธานจำแนกออกเป็นหลายชนิดแต่ละชนิดมีหน้าที่และวิธีใช้ต่างกันจึงต้องศึกษาให้เกิดความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำสันธานได้
2. จำแนกประเภทของคำสันธานได้
3. ยกตัวอย่างคำสันธานแต่ละชนิดได้
4. นำคำสันธานไปแต่งประโยคชนิดต่างได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายและชนิดของคำสันธานได้ถูกต้อง
2. บอกลักษณะของคำสันธานแต่ละประเภทพร้อมยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
3. บอกหน้าที่ของคำสันธานแต่ละชนิดพร้อมยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
4. นำคำสันธานไปใช้เพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและชนิดของคำสันธาน
2. ลักษณะคำสันธานแต่ละประเภท
3. หน้าที่ของคำสันธานแต่ละชนิด
3. การใช้คำสันธานในประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำแผนภูมิมาคิดที่กระดานดำ
2. ให้นักเรียนรวมประโยคความเดียว 2 ประโยค ให้ติดต่อกันโดยหาคำเชื่อมให้

เหมาะสม

เข้ามาโรงเรียน

ฝนตก

(เมื่อ)

แม่ทำอาหาร	ลูกชักผ้า	(แต่)
สมศักดิ์เป็นไข้	สมศักดิ์ตากฝน	(เพราะ)
พี่ตูนแก่	พี่ตกลา	(หรือ)

3. นักเรียนพิจารณาคำที่ใช้เชื่อมประโยคดังกล่าว ได้แก่ คำว่า เมื่อ แต่ เพราะ หรือ และใจความที่ตามมาว่ามีลักษณะเป็นใจความคล้อยตาม ชัดแย้ง ให้เลือก หรือเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งคำเชื่อมเหล่านี้จะทำให้ข้อความกระทัดรัดขึ้น เราเรียกคำเชื่อมเหล่านี้ว่า คำสันธาน

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง คำสันธาน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของคำสันธานและให้นักเรียนแต่งประโยคคนละ 5 ประโยคในกระดาษที่ครูแจก
3. ครูสุ่มนักเรียนประมาณ 4-5 คน อ่านประโยคที่ตนเองแต่งให้เพื่อนและครูฟัง โดยครูและเพื่อนนักเรียนช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้องโดยครูเขียนประโยคที่กระดาษคำ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปบทเรียน

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ เรื่องคำสันธานลงในแผนที่ความคิด
2. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำสันธาน

1. วิธีวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากแบบทดสอบ
 - 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงาน สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิ
2. ใบความรู้ที่ 6 เรื่องคำสันธาน
3. แบบทดสอบเรื่องคำสันธาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สำหรับกลุ่มทดลอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำสันธาน

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระสำคัญ

คำสันธาน คือคำที่ทำหน้าที่เชื่อมต่อประโยคกับประโยค คำกับคำ หรือกลุ่มคำที่อยู่คนละประโยคให้รวมกันเป็นประโยคเดียวกัน ทำให้เกิดประโยคสละสลวย และมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น สันธานจำแนกออกเป็นหลายชนิดแต่ละชนิดมีหน้าที่และวิธีใช้ต่างกันจึงต้องศึกษาให้เกิดความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำสันธานได้
2. จำแนกประเภทของคำสันธานได้
3. ยกตัวอย่างคำสันธานแต่ละชนิดได้
4. นำคำสันธานไปแต่งประโยคชนิดต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายและชนิดของคำสันธานได้ถูกต้อง
2. บอกลักษณะของคำสันธานแต่ละประเภทพร้อมยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
3. บอกหน้าที่ของคำสันธานแต่ละชนิดพร้อมยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
4. นำคำสันธานไปใช้เพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและชนิดของคำสันธาน
2. ลักษณะคำสันธานแต่ละประเภท
3. หน้าที่ของคำสันธานแต่ละชนิด
3. การใช้คำสันธานในประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น เรื่องคำสันธาน

1. นำเข้าสู่บทเรียน ครูนำแผนภูมิมาติดที่กระดานดำ
2. ให้นักเรียนรวมประโยคความเดียว 2 ประโยค ให้ติดต่อกันโดยหาคำเชื่อมให้

เหมาะสม

เขามาโรงเรียน

ฝนตก

(เมื่อ)

แม่ทำอาหาร	ลูกซักผ้า	(แต่)
สมศักดิ์เป็นไข้	สมศักดิ์ตากฝน	(เพราะ)
พี่ตูนก	พี่ตกลา	(หรือ)

3. นักเรียนพิจารณาคำที่ใช้เชื่อมประโยคดังกล่าว ได้แก่ คำว่า เมื่อ แต่ เพราะ หรือ และใจความที่ตามมาว่ามีลักษณะเป็นใจความคล้อยตาม ขัดแย้ง ให้เลือก หรือเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งคำเชื่อมเหล่านี้จะทำให้ข้อความกระชับรัดกุม เราเรียกคำเชื่อมเหล่านี้ว่า คำสันธาน

4. ชั้นสอน ครูอธิบายความรู้ใหม่เรื่องคำสันธานให้นักเรียนฟังและตอบข้อซักถาม

ขั้นที่ 2 การเรียนกลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการแบ่ง แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ประธานกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจ สมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

เลขานุการกลุ่ม ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงาน และรายงานผล ให้หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ในแต่ละเรื่อง และตั้งชื่อกลุ่ม

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สมาชิกกลุ่มทราบว่าสมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกัน คนเรียนเก่งต้องช่วยเหลือคนเรียนอ่อน ต้องปรึกษากันภายในกลุ่มดังนั้นนักเรียนในกลุ่มเดียวกัน ต้องช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจจะ ได้ทำข้อทดสอบได้

3. ประธานกลุ่มรับเอกสารจากครูมายังกลุ่มของตน เพื่อศึกษาใบความรู้ที่ 6 เรื่อง คำสันธาน แล้วช่วยกันสรุปความรู้ ลักษณะและใจความสำคัญลงในกระดาษที่ครูแจกให้

4. นักเรียนในกลุ่มของตนเองจับคู่กันซักถามเนื้อเรื่องคำสันธานจากการศึกษาใบความรู้ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้จนสามารถตอบคำถามได้ทุกคน

ขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย

1. ครูแจกใบงานที่ 1, 2 และ 3 ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน และตรวจสอบคำตอบ จากบัตรเฉลย

- ทำแบบทดสอบย่อย เรื่องคำสันธาน เป็นรายบุคคล โดยต่างคนต่างทำไม่มีการปรึกษากันไม่มีการช่วยเหลือกัน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ขั้นที่ 4 คะแนนในการพัฒนาตนเอง

1. ตรวจข้อทดสอบ โดยให้นักเรียนเป็นผู้ตรวจ หรือครูผู้สอน ถ้าให้นักเรียนตรวจ ต้องตรวจพร้อมๆกัน โดยแลกเปลี่ยนตรวจ

2. ให้นักเรียนช่วยกันรวมคะแนนที่ได้แต่ละคนเพื่อเปรียบเทียบกับฐานคะแนน

3. รวมคะแนนสมาชิกในกลุ่มแล้วหารด้วยสมาชิกในกลุ่มจะเป็นคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการยกย่อง และยอมรับ

1. ครูแจ้งผลคะแนนความก้าวหน้าทั้งระดับกลุ่ม และระดับบุคคลให้นักเรียนทราบ
2. ครูกล่าวชมนักเรียน นำผลงานและรายชื่อกลุ่ม ที่ทำคะแนน ถึงเกณฑ์ ดุดป้าย

นิเทศ

3. ครูรวบรวมผลการประเมิน การทำงานกลุ่ม และกล่าวถึงภาพรวมของการทำงาน และเสนอข้อชี้แนะ

4. การให้รางวัล ประกาศยกย่องนักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงสุด และกลุ่มที่ได้คะแนน ยอดเยี่ยม ดุดชื่อไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน และให้กำลังใจนักเรียน กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย กลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุดได้รับรางวัลจากครูด้วยการแจกประกาศนียบัตร (เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นบ้างในบางครั้งตามความเหมาะสม)

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิ
2. ใบความรู้ที่ 6 เรื่องคำสันธาน
4. ใบงานที่ 1 , 2 และ 3 เรื่องคำสันธาน
5. แบบทดสอบเรื่องคำสันธาน

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากใบกิจกรรม และแบบทดสอบ
 - 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ใบความรู้ เรื่องคำสันธาน

คำสันธาน คือคำที่ใช้ต่อหรือเชื่อมถ้อยคำให้ดูสะอาดสวย มีความหมายชัดเจนขึ้น จำแนกออกเป็น 8 ชนิดคือ

1. คำสันธานเชื่อมความคล้องตามกันเช่น พี่และน้องต้องรักกัน พอพ่อมาถึงบ้านฝนก็ตก วันนี้ทั้งพ่อก็ว่าทั้งแม่ก็บ่น

2. คำสันธานเชื่อมความขัดแย้งกัน เช่น หลายคนสงสารเขาแต่ที่ว่าช่วยเหลืออะไรเขาไม่ได้ ถึงเขาจะเป็นเจ้าพ่อ ฉันก็ไม่กลัวเขา ถึงเธอจะปากร้ายแต่เธอใจดี

3. คำสันธานเชื่อมความเป็นเหตุผลกัน เช่น เขาโดนโทษเพราะว่าเขาไม่รู้หนังสือ ปริตาพูดจริงเสมอ เพราะฉะนั้นเขาจึงได้รับความเชื่อถือที่ดี เพราะเขาขยันเขาจึงสอบได้คะแนนดี

4. คำสันธานเชื่อมความแบ่งรับแบ่งสู้ เช่น ถ้าฝนตกฉันอาจจะไม่มา พรุ่งนี้ฉันคงไปทำงาน หากวันนี้ฉันทำงานเสร็จ พรุ่งนี้ก็จะไปเที่ยว

5. คำสันธานเชื่อมความเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เธอจะไปหัวหินหรือจะไปพัทยา เธอต้องส่งรายงานให้ทัน มิฉะนั้นจะไม่ได้คะแนน เธอต้องทำงานไม่เช่นนั้นจะถูกไล่ออก

6. คำสันธานเชื่อมความต่างตอนกัน เช่น คนดีมีความขยันหมั่นเพียรย่อมควรแก่การสรรเสริญ หนึ่งคนที่มีความกตัญญูก็ควรค่าแก่การสรรเสริญด้วยเช่นกัน

พจนานุกรมกับจรรยาบรรณเป็นพี่น้องกัน พจนานุกรมไปเรียนที่กรุงเทพฯ ส่วนจรรยาบรรณเรียนที่สิงคโปร์

7. คำสันธานเชื่อมความเปรียบเทียบ เช่น ผิวเธอขาวราวกับหยวกกล้วย เสื่อย่อมหวงลูกเหมือนผึ้งหวงรัง เธอมีคุณค่าดุจดังอัญมณี

8. คำสันธานเชื่อมความให้สะอาดสวย เช่น ป้าทิพย์เป็นคนหูเบาสุดแต่ว่าใครพูดกรอกหูก็เห็นคามไปหมด อย่างไรก็ตามฉันจะพยายามทำให้สำเร็จจนได้ ถึงกระนั้นก็ดีเขาควรปรึกษาผู้ใหญ่เสียก่อน

หน้าที่ของคำสันธาน มีดังนี้คือ ใช้เชื่อมคำกับคำ หรือเชื่อมกลุ่มคำกับกลุ่มคำ และเชื่อมประโยคกับประโยค

เชื่อมคำกับคำ เช่น ลูกกับแม่ ตากับยาย พี่และน้อง ลูกและหลาน

เชื่อมกลุ่มคำกับกลุ่มคำ เช่น เพื่อนฉันและตัวฉันเห็นด้วยกับเรื่องนี้ น้ำท่วมกรุงเทพฯ เพราะฝนตกติดต่อกันหลายวัน สมรภักษ์ฝึกซ้อมตีจึงชนะคู่ต่อสู้ทุกครั้ง

เชื่อมประโยคกับประโยค เช่น คุณพ่อและคุณแม่ไปทำงาน ฉันชอบรสเผ็ดแต่น้องชอบรสหวาน มันทำไปหาคุณย่าหรือไปตลาด

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงานที่ 1
เรื่อง คำสันธาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาชนิดและหน้าที่ของคำที่กำหนดเดิมในช่องว่างต่อไปนี้ให้
ถูกต้อง

ข้อ	คำว่า	เป็นคำ	ชนิด	หน้าที่
1	เธอ ชน แต่ สวย			
2	เขา มั่งมี เมื่อ แก่			
3	พี่ และ น้อง ไป โรงเรียน			
4	ณัฐวิวัฒน์ จะ กิน ข้าว หรือ กิน ขนม			

ใบงานที่ 2 เรื่องคำสันธาน

คำชี้แจง **จงเชื่อมประโยคต่อไปนี้โดยใช้คำสันธานให้เหมาะสม**

1. ก.เธออ่านหนังสือ ข.เธอทำการบ้าน

.....

2. ก.ฝนตกหนัก ข.น้ำท่วมถนน

.....

3. ก.เขาพูดเร็ว ข.ฉันฟังไม่ทัน

.....

4. ก.จรรยาเป็นปัญหาสำคัญ ข.รัฐบาลพยายามแก้ไข

.....

5. ก.เขาขยันซ้อมกีฬา ข.เขาได้เหรียญทอง

.....

2. **จงแต่งประโยคโดยใช้คำสันธานต่อไปนี้**

2.1 โดย.....

2.2 จน.....

2.3 เพื่อ.....

2.4 ที่.....

2.5 เพราะ.....

2.6 ซึ่ง.....

2.7 ว่า.....

2.8 แต่.....

2.9 มิฉะนั้น.....

2.10 หรือ.....

ใบงานที่ 3 เรื่อง คำสันธาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำสันธานพร้อมทั้งยกประโยคหรือข้อความที่มีคำสันธานตามที่กำหนด

ลูกปลากับลูกตาลเป็นเพื่อนกัน ทั้งๆที่มีนิสัยไม่เหมือนกันอยู่หลายอย่าง ลูกปลาชอบเลี้ยงกระต่าย ส่วนลูกตาลชอบเลี้ยงสุนัข ลูกปลาชอบฟังเพลง ร้องเพลง แต่ลูกตาลชอบอ่านหนังสือ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองคนเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน ลูกปลากับลูกตาลเดินกลับบ้านด้วยกันทุกวัน เพราะบ้านของทั้งสองอยู่ใกล้กัน ทั้งลูกปลาและลูกตาลต้องรีบกลับบ้านเพื่อช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน เสร็จแล้วจึงทำการบ้านกว่าจะเสร็จก็ค่ำพอดี ลูกปลาเคยบ่นกับลูกตาลว่าไม่อยากรีบกลับบ้าน เพราะอยากอยู่เล่นกับเพื่อนๆ ลูกตาลก็คิดเหมือนลูกปลา แต่ทั้งสองก็ไม่เคยทำอย่างที่คิดเพราะรู้ว่าการรีบกลับบ้านมาช่วยงานบ้าน สำคัญกว่าการเล่นกับเพื่อนๆ

1. ข้อความที่มีคำสันธานคล้ายตามกัน

.....

2. ข้อความที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน

.....

3. ข้อความที่มีเนื้อความเป็นเหตุเป็นผลกัน

.....

แบบทดสอบ เรื่องคำสันธาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท(×)คำตอบที่นักเรียนคิดว่าถูกที่สุดลงในกระดาษคำตอบ
เพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือความหมายของคำสันธาน
 - ก. คำที่แยกประโยคออกเป็นส่วนๆ
 - ข. คำที่นำมาเขียนนำหน้าคำนามของประโยค
 - ค. คำที่เชื่อมคำ หรือข้อความ หรือประโยค
 - ง. คำที่นำมาเขียนต่อเนื่องกันเป็นสองประโยค
2. คำสันธานในข้อใดใช้เชื่อมคำ
 - ก. เพราะเขาประมาทเขาจึงขับรถชนเด็ก
 - ข. เมื่อรถเราไปถึงชะอำฝนก็ตกลงมาทันที
 - ค. ทั้งสุรชาติพยและวันเพ็ญเป็นไขหวัดใหญ่
 - ง. ธงชาติไทยมีสามสีคือ สีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน
3. ข้อใดเป็นประโยคที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน
 - ก. ถ้าเธอจะไปอ่านหนังสือก็ไปได้เลยนะ
 - ข. ลมพัดอยู่ตลอดเวลาแต่ก็ไม่วายุร้อน
 - ค. เมื่อเขาทำงานเสร็จแล้วเขาจึงไปพักผ่อน
 - ง. เขาต้องทำการบ้านมิฉะนั้นจะจะถูกลงโทษ
4. คำว่า "เพราะ" ในข้อใดเป็นคำสันธาน
 - ก. เขาร้องเพลงเพราะมาก
 - ข. เขาร้องเพลงเพราะหล่อน
 - ค. เขาร้องเพลงเพราะความชอบ
 - ง. เขาร้องเพลงเพราะต้องการชื่อเสียง
5. คำประพันธ์ต่อไปนี้ข้อใดไม่มีคำสันธาน
 - ก. จะว่าใครซัดซ้องก็ตรองดู
 - ข. ไม่สังเกตกลศึกให้นักขาม
 - ค. สันสมุทรสุดจะคิดถึงปีตุเรศ
 - ง. ก็เขินขวยเพราะไม่เคยเขยถนอม
6. ส่วนวนในข้อใด มีคำสันธาน
 - ก. เรือล่มในหนอง
 - ข. ดันร้ายปลายดี
 - ค. หนีเสือปะจระเข้
 - ง. กว่าตัวจะสุก งาก็ไหม้
7. ข้อใด มีคำสันธานเชื่อมประโยคที่มีใจความคล้ายคลึงกัน
 - ก. พอพ่อมาถึงฝนก็ตก
 - ข. เธอจะอยู่ที่นี้หรือจะไปเดินเล่น
 - ค. ถึงเขาจนเขาก็ไม่เคยขโมยของของใคร
 - ง. ไม่เงินคนาก็กานดาจะต้องได้รับการคัดเลือก
8. ข้อใดมีคำสันธานเชื่อมประโยคที่มีใจความเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - ก. แดงและดำเป็นแคนขยัน
 - ข. เธอจะไปหัวหินหรือพัทยา
 - ค. เต้นกินอาหารบ่อยมากเขาจึงอ้วนมาก
 - ง. เศษต้องรีบทำให้เสร็จมิฉะนั้นพ่อจะลงโทษเขา
9. ข้อใดเป็นประโยคสันธานเชื่อมความเปรียบเทียบ
 - ก. ฝนตกแดดออก
 - ข. น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ
 - ค. เกลือรักษาความเค็ม
 - ง. ผิวเซอขาวราวกับหยวกกล้วย
10. คำว่ากับ ในข้อใดเป็นคำสันธาน
 - ก. แม่ทำกับข้าวหลายอย่าง
 - ข. ฉันทกับน้องไปโรงเรียนด้วยกัน
 - ค. ทหารเหยียบกับระเบิดที่วางไว้
 - ง. หนูติดกับที่คูดพ่อบางไว้เมื่อคืนนี้

เฉลยแบบทดสอบ**เรื่องคำสันธาน**

1. ค
2. ง
3. ข
4. ง
5. ค
6. ง
7. ก
8. ข
9. ง
10. ข

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง คำสันธาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาชนิดและหน้าที่ของคำที่กำหนดเติมในช่องว่างต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ข้อ	คำว่า	เป็นคำ	ชนิด	หน้าที่
1	เธอ จน แต่ สวย	สรรพนาม กริยา สันธาน กริยา	ใช้แทนบุคคล ไม่มีกรรม - ไม่มีกรรม	ประธาน ตัวแสดงของประโยค เชื่อมประโยคกับประโยค ตัวแสดงของประโยค
2	เขา มั่งมี เมื่อ แก่	สรรพนาม กริยา สันธาน กริยา	ใช้แทนบุคคล ไม่มีกรรม - ไม่มีกรรม	ประธาน ตัวแสดงของประโยค เชื่อมประโยคกับประโยค ตัวแสดงของประโยค
3	พี่ และ น้อง ไป โรงเรียน	นาม สันธาน นาม กริยา นาม	ทั่วไป - ทั่วไป ไม่มีกรรม ทั่วไป	ประธาน เชื่อมประโยคกับประโยค ประธาน ตัวแสดงของประโยค ขยายกริยา
4	ณัฐวัฒน์ จะ กิน ข้าว หรือ กิน ขนม	นาม กริยา กริยา นาม สันธาน กริยา นาม	ชื่อเฉพาะ คำช่วยกริยา มีกรรม ทั่วไป - มีกรรม ทั่วไป	ประธาน ขยายกริยา ตัวแสดงของประโยค กรรม เชื่อมประโยคกับประโยค ตัวแสดงของประโยค กรรม

เฉลยใบงานที่ 3

เรื่อง คำสันธาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำสันธานพร้อมทั้งยกประโยค หรือข้อความที่มีคำสันธานตามที่กำหนด

ลูกปลากับลูกตาลเป็นเพื่อนกัน ทั้งๆที่มีนิสัยไม่เหมือนกันอยู่หลายอย่าง ลูกปลาชอบ เลี้ยงกระดาษ ส่วนลูกตาลชอบเลี้ยงสุนัข ลูกปลาชอบฟังเพลง ร้องเพลง แต่ลูกตาลชอบอ่าน หนังสือ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองคนเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน ลูกปลากับลูกตาลเดินกลับบ้านด้วยกันทุกวัน เพราะบ้านของทั้งสองอยู่ใกล้กัน ทั้งลูกปลาและลูกตาลต้องรีบกลับบ้านเพื่อช่วยคุณแม่ ทำงานบ้าน เสร็จแล้วจึงทำการบ้านกว่าจะเสร็จก็ค่ำพอดี ลูกปลาเคยป่นกับลูกตาลว่าไม่อยากจะรีบ กลับบ้าน เพราะอยากอยู่เล่นกับเพื่อนๆ ลูกตาลก็คิดเหมือนลูกปลา แต่ทั้งสองก็ไม่เคยทำ อย่างที่คิดเพราะรู้ว่าการรีบกลับบ้านมาช่วยงานบ้าน สำคัญกว่าการเล่นกับเพื่อนๆ

1. ข้อความที่มีคำสันธานคล้ายคลึงกัน

.....ทั้งลูกปลาและลูกตาลต้องรีบกลับบ้านเพื่อช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน.....

2. ข้อความที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน

.....ลูกปลาชอบฟังเพลง ร้องเพลง แต่ลูกตาลชอบอ่านหนังสือ

3. ข้อความที่มีเนื้อความเป็นเหตุเป็นผลกัน

.....แต่ทั้งสองไม่เคยทำอย่างที่คิด เพราะรู้ว่าว่าการรีบกลับบ้านมา ช่วยงานบ้านสำคัญกว่าการเล่นกับเพื่อนๆ.....

แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม (สำหรับครู)

รายชื่อนักเรียน	ความร่วมมือ			ระบบการทำงาน			กระตือรือร้น			ผลสำเร็จของงาน			ผ่านเกณฑ์	
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์การประเมิน

20-25 ดี ระดับ 3

15-20 พอใช้ ระดับ 2

10-14 ต้องปรับปรุง ระดับ 1

เกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

คำชี้แจง

ข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันก่อนเรียน สำหรับกลุ่มทดลอง

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีระดับความสามารถ สูง ปานกลาง ต่ำ ตามอัตราส่วน 1:2:1 โดยแบ่งตามคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทยโดยใช้เป็นคะแนนฐานของแต่ละบุคคล
2. ให้แต่ละกลุ่มแต่งตั้งประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม โดยหมุนเวียนกันทำหน้าที่ ในแต่ละครั้งพร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม
3. ให้ประธานกลุ่มอธิบายหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม พร้อมทั้งกติกากการทำงานกลุ่ม ร่วมกันดังนี้
 - 3.1 นักเรียนต้องทำงานร่วมกัน
 - 3.2 นักเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 3.3 ผลงานของกลุ่มหมายถึงผลงานของทุกคนในกลุ่ม
 - 3.4 เมื่อครูเรียกสมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่ม ให้อธิบาย สมาชิกคนนั้นจะต้อง สามารถอธิบายได้
 - 3.5 การทดสอบประจำเนื้อหา นักเรียนจะต้องทำด้วยความสามารถของตนเอง ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน
4. ครูจะแจ้งผลการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบ โดยจะเขียนคิดไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียนเพื่อให้ นักเรียนเห็นพัฒนาการของตนเองและของกลุ่ม
5. นักเรียนที่ทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อน จะได้รับคำชมเชยจากครู เป็นรายบุคคล และกลุ่มใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยทั้งกลุ่ม
6. กลุ่มใดที่ทำคะแนนได้สูงสุดในการทดสอบประจำเนื้อหาแต่ละครั้งจะได้รับรางวัล จากครู
7. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาเนื้อหาบทเรียนจากใบความรู้ (10 นาที)
8. นักเรียนที่เข้าใจบทเรียนอธิบายเนื้อหาบทเรียนให้กับเพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจ ฟัง
9. ครูคิดข้อปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกันไว้ที่กระดานดำหน้าห้องเรียน
10. เก็บวัสดุอุปกรณ์และบัตรต่างๆบรรจุของให้เรียบร้อยแล้วนำส่งครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 สำหรับกลุ่มควบคุม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำอุทาน

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท.4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
สาระสำคัญ

คำอุทาน คือคำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงความรู้สึกของผู้พูดหรือเป็นถ้อยคำที่ใช้ต่อเสริมบท คำอุทานจึงไม่จัดเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประโยค แต่เป็นส่วนที่ช่วยเสริมให้ผู้ฟังเข้าใจ อารมณ์ของผู้พูดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การใช้คำอุทานในสถานการณ์ที่เหมาะสมจึงเป็นส่วนที่ช่วยให้การใช้ภาษาได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำอุทานได้
2. บอกชนิดต่างๆของคำอุทานได้
3. ยกตัวอย่างคำอุทานแต่ละชนิดได้
4. นำคำอุทานไปใช้เพื่อการสื่อสารและแต่งประโยคชนิดต่างๆได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายและประเภทของคำอุทานได้ถูกต้อง
2. บอกลักษณะของคำอุทานแต่ละประเภทพร้อมยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
3. บอกหน้าที่ของคำอุทานแต่ละชนิดพร้อมยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
4. นำคำอุทานไปใช้เพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและประเภทของคำอุทาน
2. ลักษณะคำอุทานแต่ละประเภท
3. หน้าที่ของคำอุทานแต่ละชนิด
4. การใช้คำอุทานในประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1. นำแถบประโยค จำนวน 5 ประโยคมาคิดที่กระดานดำ ให้นักเรียนอ่านประโยคดังกล่าวพร้อมทั้งแสดงอารมณ์ตามข้อความนั้นๆด้วย (น้ำเสียง)
2. คุุุ่มนักเรียนจำนวน 5 คนให้อ่านประโยค ต่อไปนี้ตัวอย่างประโยค

ไฮโย ! ฉันถูกหวยรางวัลที่หนึ่ง
 แหม ! แต่งตัวซะสวยเชียวนะ
 อ้าว ! นักเรียนหายไปไหนทั้งหมด
 เออ ! อย่างนี้ก็ดีเหมือนกันนะ
 เอ้อ ! โลงออกไปที่จะได้หมดเรื่องกันไป

3 ครูขออาสาสมัครให้นักเรียนลองพูดประโยคที่มีลักษณะนี้ดูบ้าง โดยมีครูและเพื่อนนักเรียนช่วยแก้ไขถ้านักเรียนพูดผิด

4 ครูสนทนากับนักเรียนถึงประโยคต่างๆที่เราพูดนั้นว่าเป็น คำอุทานว่ามี 2 ประเภท คือ คำอุทานบอกอาการ และอุทานเสริมบท

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายเนื้อหาเรื่องคำอุทานเพิ่มเติมประกอบคำชักชวนของนักเรียน
2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง คำอุทาน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปบทเรียน

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ เรื่องคำอุทานลงในแผนที่ความคิด
2. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำอุทาน

1. วิธีวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากแบบทดสอบ
 - 1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงาน สำหรับครูและนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แถบประโยค
2. ใบความรู้ที่ เรื่องคำอุทาน
3. แบบทดสอบเรื่องคำอุทาน

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 7 สำหรับกลุ่มทดลอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2550

เรื่อง คำอุทาน

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระสำคัญ

คำอุทาน คือคำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงความรู้สึกของผู้พูดหรือเป็นถ้อยคำที่ใช้ต่อเสริมบท คำอุทานจึงไม่จัดเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประโยค แต่เป็นส่วนที่ช่วยเสริมให้ผู้ฟังเข้าใจอารมณ์ของผู้พูดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การใช้คำอุทานในสถานการณ์ที่เหมาะสมจึงเป็นส่วนที่ช่วยให้การใช้ภาษาได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายของคำอุทานได้
2. บอกชนิดต่างๆของคำอุทานได้
3. ยกตัวอย่างคำอุทานแต่ละชนิดได้
4. นำคำอุทานไปใช้เพื่อการสื่อสารและแต่งประโยคชนิดต่างๆได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายและประเภทของคำอุทานได้ถูกต้อง
2. บอกลักษณะของคำอุทานแต่ละประเภทพร้อมยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
3. บอกหน้าที่ของคำอุทานแต่ละชนิดพร้อมยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
4. นำคำอุทานไปใช้เพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและประเภทของคำอุทาน
2. ลักษณะคำอุทานแต่ละประเภท
3. หน้าที่ของคำอุทานแต่ละชนิด
4. การใช้คำอุทานในประโยคเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น เรื่องคำอุทาน

1. นำเข้าสู่บทเรียน ครูนำแถบประโยค จำนวน 5 ประโยคมาติดที่กระดานดำให้นักเรียนอ่านประโยคดังกล่าวพร้อมทั้งแสดงอารมณ์ตามข้อความนั้นๆด้วย

2. ครูสุ่มนักเรียนจำนวน 5 คนให้อ่านประโยค ต่อไปนี้
ตัวอย่างประโยค

ไซโย ! ฉันทูกหวายรางวัลที่หนึ่ง
 แหม ! แต่งตัวซะสวยเชียวนะ
 อ้าว ! นักเรียนหายไปไหนกันหมด
 เออ ! อย่างนี้ก็เหมือนกันนะ
 เอ้อ ! โผล่ออกไปที่จะได้หมดเรื่องกันไป

3. ครูขออาสาสมัครให้นักเรียนลองพูดประโยคที่มีลักษณะนี้ดูบ้าง โดยมีครูและเพื่อนนักเรียนช่วยแก้ไขถ้านักเรียนพูดผิด

4. ครูสนทนากับนักเรียน ถึงประโยคต่างๆที่เราพูดนั้นว่าเป็นคำอุทานว่ามี 2 ประเภท คือ คำอุทานบอกอาการ และอุทานเสริมบท

5. ช้้นสอน ครูอธิบายเนื้อหา เรื่องคำอุทานเพิ่มเติมประกอบคำซักถามของนักเรียน

ขั้นที่ 2 การเรียนกลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการแบ่ง แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ประธานกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจสมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

เลขานุการกลุ่ม ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงาน และรายงานผลให้หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ในแต่ละเรื่อง และตั้งชื่อกลุ่ม

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้สมาชิกกลุ่มทราบว่า สมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกัน คนเรียนเก่งต้องช่วยเหลือคนเรียนอ่อน ต้องปรึกษากันภายในกลุ่มดังนั้นนักเรียนในกลุ่มเดียวกันต้องช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจจะได้ทำข้อทดสอบได้

3. ประธานกลุ่มรับเอกสารจากครู มายังกลุ่มของตน เพื่อศึกษาใบความรู้ที่ 7 เรื่อง คำอุทานแล้วช่วยกันสรุปความรู้ ลักษณะและใจความสำคัญลงในกระดาษที่ครูแจกให้

4. นักเรียนในกลุ่มของตนเองจับคู่กันซักถามเนื้อเรื่อง คำอุทานจากการศึกษาใบความรู้ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้จนสามารถตอบคำถามได้ทุกคน

ขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย

1. ครูแจกใบงานที่ 1 , 2 และ 3 ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน และตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย

- ทำแบบทดสอบย่อย เรื่องคำอุทาน เป็นรายบุคคล โดยต่างคนต่างทำไม่มีการปรึกษากันไม่มีการช่วยเหลือกัน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ขั้นที่ 4 คะแนนในการพัฒนาตนเอง

1. ตรวจสอบข้อทดสอบโดยให้นักเรียนเป็นผู้ตรวจ หรือครูผู้สอน ถ้าให้นักเรียนตรวจ ต้องตรวจพร้อมๆกัน โดยแลกกันตรวจ

2. ให้นักเรียนช่วยกันรวมคะแนนที่ได้แต่ละคนเพื่อเปรียบเทียบกับฐานคะแนน

3. รวมคะแนนสมาชิกในกลุ่มแล้วหารด้วยสมาชิกในกลุ่มจะเป็นคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการยกย่อง และยอมรับ

1. ครูแจ้งผลคะแนนความก้าวหน้าทั้งระดับกลุ่ม และระดับบุคคลให้นักเรียนทราบ

2. ครูกล่าวชมนักเรียน นำผลงานและรายชื่อกลุ่มที่ทำคะแนนถึงเกณฑ์ คิดป้ายนิเทศ

3. ครูรวบรวมผลการประเมิน การทำงานกลุ่ม และกล่าวถึงภาพรวมของการทำงาน

และเสนอข้อชี้แนะ

4. การให้รางวัล ประกาศยกย่องนักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงสุด และกลุ่มที่ได้คะแนนยอดเยี่ยม ติดชื่อไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน และให้กำลังใจนักเรียน กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย กลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุดได้รับรางวัลจากครูด้วยการแจกประกาศนียบัตร (เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นบ้างในบางครั้งตามความเหมาะสม)

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิ

2. ใบความรู้ที่ 7 เรื่องคำอุทาน

4. ใบงานที่ 1, 2 และ 3 เรื่องคำอุทาน

5. แบบทดสอบเรื่องคำอุทาน

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดและประเมินผล

1.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม

1.2 ตรวจสอบผลงานของนักเรียนจากใบกิจกรรม และแบบทดสอบ

1.3 ประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม สำหรับครูและนักเรียน

2.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ใบความรู้ เรื่องคำอุทาน

คำอุทาน คือคำที่ไม่มีมีความหมายในตัวเอง เป็นคำที่แสดงอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้พูด หรือพูดเพื่อเสริมคำอื่นให้มีความหมายหนักแน่นยิ่งขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ชนิดได้แก่

1. **คำอุทานบอกอาการ** เป็นคำบอกอารมณ์หรือบอกความรู้สึกโดยตรงใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) กำกับข้างหลังเช่น โอ้ย! เจ็บจังเลย ว้าย! ตาแฉะตกรน้ำ อ้อ! นึกออกแล้ว

2. **คำอุทานเสริมบท** เป็นคำที่ไม่ได้บอกอารมณ์แต่ช่วยเน้นความหมายของคำอื่นให้ชัดเจนขึ้น ไม่ใช่เครื่องหมายอัศเจรีย์(!) กำกับข้างหลังใช้เสริมคำให้คล้องจองกัน หรือใช้เป็นคำสร้อยในคำประพันธ์บางประเภทใช้เสริมคำซึ่งอาจอยู่กลางคำข้างหน้าหรือข้างหลังก็ได้เช่น ไปวัดไปวา โรงเล่าโรงเรียน สิมพุดิมคา

หน้าที่ของคำอุทาน

คำอุทานที่หลายคนชอบพูดกันบ่อยๆนั้น จะทำหน้าที่บอกความรู้สึกของคนเราได้ ทั้งยังช่วยเพิ่มน้ำหนักแก่คำที่ถูกเสริมด้วยเช่น

เวลาเรารู้สึกแปลกใจ	ก็จะออกเสียงว่า	โอ้โอ้! อะไรกัน!
เวลาที่เรารู้สึกสงสาร	ก็จะออกเสียงว่า	โถ !อนิจจา!
เวลาที่เรารู้สึกตกใจ	ก็จะออกเสียงว่า	ว้าย ! อู๊ย!
เวลาที่เรารู้สึกเจ็บ	ก็จะออกเสียงว่า	โอ๊ย ! โอ้ย!
เวลาที่เรารู้สึกโล่งใจ	ก็จะออกเสียง	เฮ้อ!
เวลาที่เรารู้สึกดีใจ	ก็จะออกเสียงว่า	เย้!

ข้อสังเกต นอกจากนี้คำอุทานยังใช้เป็นคำสร้อยในคำประพันธ์ประเภทโคลงเช่น แอ เฮย นา แลนา เป็นต้น เช่น

บังคมบาทหนึ่งผู้	การุณย์ พ่อเฮย
ธ คังเทพเกื้อหนุน	อุ่นหล้า
ธ เป็นสิ่งคำจุน	ภพแผ่น ดินแฮ
ราษฎรแซ่ซ้องถวนหน้า	ไพร่ฟ้าสุขเกษม

1. ในกรุงเทพมหานคร..... ที่วางจำหน่าย
2. สหกรณ์..... ของท้องถิ่น
3. สถาบันทางโรงเรียน..... ในจังหวัด
4. สถาบันอาสาสมัคร..... ทั่วประเทศ
5. ผู้ใหญ่ของครอบครัว..... ในพื้นที่
6. ภาครัฐบาล..... ทั่วประเทศ
7. รัฐบาลท้องถิ่น..... ทั่วประเทศ
8. รัฐบาล..... ทั่วประเทศ
9. วิทยาลัย..... ทั่วประเทศ
10. ในทางจังหวัด..... ทั่วประเทศ
11. สถาบัน..... ทั่วประเทศ
12. สถาบัน..... ทั่วประเทศ

๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒

คำรับรองว่า...
 คำรับรองว่า...
 คำรับรองว่า...

โรงเรียน...
 กรุงเทพมหานคร

ใบงานที่ 2 เรื่องคำอุทาน

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำอุทาน จากข้อความต่อไปนี้

1. อ้าว เจ้าแกะน้อย เจ้าจะมากินน้ำไม่ใช่หรือ
2. ผนตกหนักจนลืมหูลืมตาไม่ขึ้น
3. ชะ เจ้าแมวเหมียวแยกเที่ยวยิงฟัน
4. โอ๊ย เจ็บใจจริงๆเลยทำไมเป็นแบบนี้ไปได้
5. เวลาขับรถต้องระวังรถราที่สวนมาให้ดี
6. สดุ้งสยองเป็นของหายากต้องรู้จักกิน รู้จักใช้
7. เบ้ เราชนะแล้วจริงๆหรือดีใจจังเลย
8. โชโหฉันถึงเส้นชัยก่อนเธอแล้ว
9. คายจริงฉันล้มกระเป๋าสตางค์
10. ทำไมเธอไม่ไปโรงเต๋ารองเรียน

ตอนที่ 2 จงเติมคำอุทานลงในข้อความต่อไปนี้

1. เจ็บจังเลย
2. ตาเถรตกน้ำ
3. นึกออกแล้ว
4. จะมาล้วงคองูเท่า
5.ทำไมถึงเป็นอย่างนี้ไปได้
6. เธออาบน้ำ.....แล้วหรือยัง
7. ฉันต้องเตรียม.....อาหารไว้ให้ลูกๆก่อน
8. การบ้าน.....ไม่ทำมันแล้ว
9. เขาดูท่าทางเป็น.....ผู้ใหญ่มาก
10. เสียงลือเสียงเล่าอ้างอันใดที่เอ๋ย

ใบงานที่ 3
เรื่องคำอุทาน

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 จงแต่งประโยคให้มีคำอุทานบอกอาการ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

ตอนที่ 2 จงแต่งประโยคให้มีคำอุทานเสริมบท

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

%%%%%%%%%

เฉลยแบบทดสอบ

เรื่องคำอุทาน

1. ก 2. ข 3. ข 4. ข 5. ข 6. ค 7. ค 8. ก 9. ข 10. ข

แบบทดสอบเรื่องคำอุทาน

- คำชี้แจงให้นักเรียนกากบาท (X) คำตอบที่คิดว่าถูกที่สุดลงในกระดาษคำตอบเพียงข้อเดียว
- ประโยคใดใช้คำอุทานบอกอาการ
 - โอย!เจ็บจัง
 - บ้านนี้ใหญ่โตจังเลย
 - พระองค์เจ้าช่วยลูกด้วย
 - ดีละ ฉันจะแก้งไม่ให้เธอไป
 - ข้อใดใช้คำอุทานบอกความรู้สึก
 - กินขนมต้มเสียลูก
 - อู๊ย! เธอสวยจังเลย
 - ใครทำเสียงโครมคราม
 - ไม่เอาแล้วแว่นดวงแว่นดา
 - ข้อใดไม่มีคำอุทานเสริมบท
 - วันนี้ตราริ่งน้อยจัง
 - ผู้ชายพายเรือเรือไม่ได้
 - เสื้อผ้าฉันเปียกปอนหมด
 - ขยันอ่านหนังสือหนังสือหาตีมาก
 - ข้อใดเป็นคำอุทานที่ผู้พูดแสดงความแปลกใจ
 - ว้าย!
 - โอโฮ!
 - ไซโย!
 - อนิจจา!
 - ในคำว่า" เสริจเสียที่ "ควรเติมคำว่าอะไร
 - โอโฮ!
 - เฮ้อ!
 - ว้าย!
 - อื้อย!
 - คำอุทานในข้อใดมีที่มาจากความเชื่อความปรีชาญาณในพระพุทธศาสนา
 - พุทโธ! น่าสงสารแท้
 - อนิจจา! น่าสงสาร
 - โธ่เอ๊ย! เวรกรรม
 - เจ้าประคุณเอ๊ย! ทำไม่เป็นอย่างนี้ไปได้
 - คำอุทานใดมักใช้เมื่อแสดงความรู้สึกสงสาร
 - เฮ้อ!
 - โอโฮ!
 - อนิจจา!
 - อะไรกัน!
 - คำอุทานเสริมบทคำใดมีความหมายอยู่ที่คำหลัง
 - อ้าพงอ้าเภอ
 - ถนนวนแควม
 - อาบน้ำอาบท่า
 - หนังสือหนังสือหา
 -เมื่อวิชาใจจริงๆเลย ควรใช้คำอุทานอะไร
 - แล้วกัน
 - ให้ตายสิ
 - หนอยแน่
 - ไต่ไปรดเดอะ
 - ข้อใดใช้คำอุทานถูกต้อง
 - อื้อย! ฝนตก
 - ว้าย! เด็กถูกรถชน
 - อื้อย! คนสวนแยแล้ว
 - คุณพระช่วย! ไม่รอกันเลยนะ

เฉลยใบงานที่ 1
เรื่องคำอุทาน

คำชี้แจง ในตารางจะมีคำอุทานเสริมบทซ่อนอยู่ให้นักเรียนค้นหาและวงกลมล้อมรอบคำดังกล่าว จากนั้น นำมาเติมลงในช่องว่างของแต่ละประโยคให้เหมาะสม

ล	ด	ร	า	ว	ว	ต	อ	ก	ป
ก	ัว	ด	ว	า	อ	า	ร	า	ม
ห	ฬ	ร	า	ก	า	ผ	ฝ	ล	เ
ยู	น	ช	า	ม	เ	ช	ม	ฝ	ล
ก	ฬ	จ	น	ย	ศ	ษ	ส	า	อ
ย	า	ค	มี	อ	ไ	ม	ค	ผ	แ
า	ง	ร	ถ	ร	า	จ	น	ล	ส
ม	ช	น	ผ	ม	เ	ฝ	า	น	ง
ปี	น	ผ	า	ท	น	า	ไ	ม	ย
ช	จ	น	ป	พิ	ธี	รี	ค	อ	ง

1. ในกรุงเทพฯมี วัดวาอาราม ที่สวยงามหลายแห่ง
2. สมศักดิ์แรงจน ผมผั่ว ของเธอยุ่งเหยิง
3. เธอเป็นคนหัวแข็งไม่ยอม ลดราวาศอก ให้ใครง่าย ๆ
4. เธอไปทำอะไรมานะ ผ้าผ่อน ขาดวันเชียว
5. ผู้ใหญ่ต้องรอบคอบ ปิ่นผ้าน้ำไม้ ให้พินมือเด็ก
6. ถ้าเธอไม่กิน หยุกยก แล้วจะหายป่วยได้อย่างไร
7. เราเป็นคนกันเองไม่ต้องมี พิธีรีตอง หรอก
8. รีบเก็บ เสื้อแสง เสียผ่นกำลังจะตก
9. ขนมันนี่แข็ง พินฟาง แทบหักแน่ะ
10. เขากำลังย่างเข้าสู่วัยรุ่นจึงรู้สึกว่ามี มือไม้ เกะกะไปหมด
11. เฮ้! กว่าจะถึงแทบหมดแรง รถรา ดืดเหลือเกิน
12. เธอนี้ซุ่มซ่ามจริง ขามเขิม ตกแตกหมด

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่องคำอุทาน

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำอุทานจากข้อความต่อไปนี้

1. อ้าว เจ้าแกะน้อย เจ้าจะมากินน้ำไม่ใช่หรือ
2. ผนคกหนักจนลืมหูลืมตาไม่ขึ้น
3. ชะ เจ้าแมวเหมียวแยกเขี้ยวยิงฟัน
4. โอ๊ย เจ็บใจจริงๆเลยทำไมเป็นแบบนี้ไปได้
5. เวลาขับรถต้องระวังรถที่สวนมาให้ดี
6. สดุ้งสดุ้งเป็นของหายากต้องรู้จักกิน รู้จักใช้
7. เย้ เราชนะแล้วจริงๆหรือนี่ดีใจจังเลย
8. ไซโยฉันถึงเส้นชัยก่อนเธอแล้ว
9. ตายจริงฉันลืมหุ้กระเป๋าสตางค์
10. ทำไมเธอไม่ไปโรงเล่าโรงเรียน

ตอนที่ 2 จงเติมคำอุทานลงในข้อความต่อไปนี้

1.โอ๊ย!..... เจ็บจังเลย
2.ว้าย !..... ตาเถรตกน้ำ
3.อ้อ!..... นึกออกแล้ว
- 4.....หนอยแน่ !.... จะมาล้วงคอกูเห่า
5.เอ้อเฮอ!..... ทำไมถึงเป็นอย่างนี้ไปได้
6. เธออาบน้้า.....อาบท่า.....แล้วหรือยัง
7. ฉันต้องเตรียม.....อาหง.....อาหารไว้ให้ลูกๆก่อน
8. การบ้าน... ไม่ทง.....ไม่ทำมันแล้ว
9. เขาคู้ท่าทางเป็น.....ผู้หลัก.....ผู้ใหญ่ดี
10. เสียงลือเสียงเล่าอ้างอันใด.....พี่เอย.....

ภาคผนวก ค

- แบบทดสอบเรื่องคำและหน้าที่ของคำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่องคำและหน้าที่ของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท(×)คำตอบที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นคำนามที่ไม่ชี้เฉพาะ
 - ก. ประเทศจีน
 - ข. ประเทศลาว
 - ค. ประเทศมาเลเซีย
 - ง. ประเทศต่าง ๆ
2. ข้อใดเป็นคำนามที่ชี้เฉพาะ
 - ก. โรงเรียนเอกชน
 - ข. โรงเรียนรัฐบาล
 - ค. โรงเรียนวัดโบสถ์
 - ง. โรงเรียนสอนศาสนา
3. คำนามที่บอกลักษณะของ " เลื่อย " คืออะไร
 - ก. อัน
 - ข. เล่ม
 - ค. แท่ง
 - ง. ปืน
4. คำนามรวมหมู่ของ " เกวียน " คืออะไร
 - ก. คน
 - ข. ฝูง
 - ค. กอง
 - ง. กลุ่ม
5. ข้อใดมีคำสรรพนาม
 - ก. พระฉันอาหารสองมือเท่านั้น
 - ข. ครูรักนักเรียนฉันศิษย์
 - ค. แสงจันทร์งามเจิดฉัน
 - ง. ฉันรักการอ่านเสมอ
6. ข้อใดมีคำสรรพนามแทนผู้พูด
 - ก. โยมสบายดี
 - ข. ใครก็รักฉันทุกคน
 - ค. พระองค์ท่านทรงมีเมตตา
 - ง. เธอเคยคิดถึงบ้านบ้างไหม
7. ข้อใดเป็นสรรพนามบุรุษที่ 2
 - ก. คุณท่านไม่อยู่ค่ะ
 - ข. ลูกหนูแกอารมณ์ดี
 - ค. หล่อนทำอะไรอยู่นะ
 - ง. เจ้าดูมันออกลูกแล้ว
8. ข้อใดมีสรรพนามแทนผู้ถูกกล่าวถึง
 - ก. จะไปไหนหรือครับท่าน
 - ข. ท่านสบายดีหรือครับท่าน
 - ค. บอกคุณลุงด้วยว่าผมคิดถึงท่าน
 - ง. ความคิดเห็นของท่านผมสนใจมาก
9. ข้อความข้างล่างนี้ควรใช้กริยาใด

" รถ.....บนถนนอย่างช้า ๆ "

 - ก. วิ่ง
 - ข. แล่น
 - ค. เคลื่อน
 - ง. เคลื่อนที่
10. " เขากำลังเรียนหนังสือ "

คำใดเป็นคำช่วยกริยา

 - ก. เขา
 - ข. กำลัง
 - ค. เรียน
 - ง. หนังสือ

11. คำกริยาในข้อใดต้องมีกรรม
- เด็กร้องไห้
 - ฟ้าร้องครืน ๆ
 - สุนัขร้องควาญคราง
 - นักเรียนทักทายเพื่อนทุกคน
12. คำกริยาในข้อใดที่ไม่ต้องมีกรรม
- น้ำขึ้นสูง
 - เขาขึ้นสายขอ
 - พ่อค้าขึ้นราคาของ
 - โรงเรียนไม่ขึ้นค่าเล่าเรียน
13. ประโยคใดมีคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะ
- มะม่วงคันนั้นมีผลดก
 - คนใจข่มขู่มากเกินไป
 - ไม่เห็นกระรอกช่าโก่งหน้าไม้
 - นักเรียนบางคนเดินมาโรงเรียน
14. คำวิเศษณ์ในข้อใดบอกความห้าม หรือบอกความปฏิเสธ
- พ่อบอกแล้วแต่ฉันไม่เชื่อ
 - ฉันจะไปเดินเล่นที่สนาม
 - แม่ไปส่งคุณลุงขึ้นรถไฟ
 - ไฟไหม้โรงงานทำรองเท้า
15. ข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกอาการ
- เต่าเดินช้า
 - ไอศกรีมเย็นจัด
 - ดอกมะลิมีกลิ่นหอม
 - แกงไตปลาที่เค็มมาก
16. จงเติมคำวิเศษณ์ในข้อความต่อไปนี้ให้สมบูรณ์ถูกต้อง “นกเกาะ.....ต้นมะม่วง มะม่วงสุกหล่นมาอยู่ที่.....ต้นมะม่วง ”
- บน ใต้
 - ที่ ข้าง
 - ใน ริม
 - ถึง ใต้
17. ข้อใดเป็นคำวิเศษณ์บอกเวลา
- เขามาสายทุกวัน
 - สินค้าแพงขึ้นทุกวัน
 - โรงเรียนหยุดเรียนวันเสาร์
 - คืนพรุ่งนี้ฉันจะไปดูหนังกับแม่
18. “จำเลยให้การ.....ศาล.....ความจริง” ควรเติมคำบุพบทใดในช่องว่างตามลำดับ
- กับ ตาม
 - ต่อ ตาม
 - แก่ ตาม
 - ต่อ ด้วย
19. “นักเรียนต้องรับประทานอาหาร.....” ควรเติมคำบุพบทใดในช่องว่าง
- ด้วย
 - โดย
 - กับ
 - ต่อ
20. ข้อใดไม่มีคำบุพบท
- ฉันทำงานที่บริษัท
 - คุณพ่อต่อรถแท็กซี่
 - หวังดีของครูอยู่บนโต๊ะ
 - ของขวัญในกล่องนี้หนักจัง
21. “นายจ้างให้ของขวัญ.....ลูกจ้าง” คำในข้อใดควรนำมาเติมในช่องว่าง
- แต่
 - แก่
 - เพื่อ
 - ต่อ

22. “จน” ข้อใดเป็นคำสันธาน
- เขาเป็นคนจนมาก
 - เขาทำงานจนมีดคำ
 - เด็กร้องไห้จนหลับไป
 - อย่าเป็นคนจนปัญญา
23. คำสันธานในข้อใดใช้เชื่อมประโยคได้ถูกต้อง
- คุณพ่อและคุณแม่ไปทำงาน
 - คุณพ่อไปทำงานและคุณแม่ไปทำงาน
 - ฉันทาไปหาคุณป้าหรือ ฉันทาไปตลาด
 - ฉันชอบกินแกงป่าและฉัน ชอบกินขนมหวาน
24. คำสันธานในข้อใดเชื่อมความขัดแย้งกัน
- ถึงเธอจะเป็นคนขี้เหร่แต่เธอ ใจดี
 - เขาเป็นนักกีฬาที่ร่างกายไม่ แข็งแรง
 - คนสวยมักมีจิตใจที่โอบอ้อมอารี
 - คนเป็นครูต้องรักเด็ก หัวดี ค่อเล็ก
25. ประโยคใดมีใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน
- เขาร่ำรวยจึงโดน โกง
 - เพราะเขาขยันจึงสอบได้ คะแนนดี
 - เธอลอกข้อสอบเพื่อนจึงสอบได้ที่หนึ่ง
 - เขารูปหล่อจึงได้แฟนสวยระดับนางงาม
26. ข้อใดใช้คำอุทานไม่ถูกต้อง
- อู๊ย! ใจหายหมด
 - อนิจจา! เห็นว่าถูกคยาก
 - เฮ้ย! เจ้าจอมเองอย่ามา โฉด
 - อย่างเธอนะ!บอกใครก็ไม่เชื่อ
27. ข้อใดมีคำอุทานเสริมบท
- ทำบุญบุญหนุนนำ
 - ฉันไม่รู้ว่าจะ ไปไหนดี
 - ตายตายเสียตายจึงเลย
 - เธอร้องท่มร้องไห้จนคาแดง
28. เครื่องหมายในข้อใดใช้กำกับอยู่ดังคำอุทาน
- ปรีศนีย์
 - อัครเจริย์
 - อัญประกาศ
 - ไม้ยมก
29. ข้อใดคือคำอุทานบอกอาการตื่นเต้น
- ตายตาย!
 - อ้อ!
 - อู๊ย!
 - เฮ้!
30. คำอุทานแสดงความสงสัยคือข้อใด
- เฮ้!
 - เอ!
 - อือ!
 - โอ้!

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

ตอนที่ 1 คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยฉบับนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น หรือความรู้สึกของนักเรียนต่อการเรียนภาษาไทย ขอให้ตอบคำถามตามความคิดเห็น หรือความรู้สึกเพื่อประโยชน์ของการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป

2. การตอบแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยแต่ละข้อจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด และจะไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนแต่อย่างใด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

1. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ทั้งหมด 20 ข้อ

2. ให้ทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนต่อการเรียนภาษาไทยมากที่สุดเพียงช่องละช่องเดียว และตอบให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. นักเรียนชอบเรียนภาษาไทย		/			

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. วิชาภาษาไทยทำให้คนมีความคิดสร้างสรรค์					
2. ข้าพเจ้ามีความสุขทุกครั้งที่ได้เรียนภาษาไทย					
3. ภาษาไทยเป็นวิชาที่เรียนแล้วสนุก					
4. วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในตนเองสูง					
5. การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาภาษาไทยเป็นเรื่องน่าเบื่อ					
6. การทำงานในวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิด					
7. ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทยมากกว่าวิชาอื่น					
8. ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะเรียนวิชาภาษาไทย					
9. การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้เป็นคนเฉื่อยชาเชื่องช้า					
10. วิชาภาษาไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้					
11. วิชาภาษาไทยฝึกให้คนมีระเบียบวินัยในการทำงาน					
12. เรียนวิชาภาษาไทยแล้วทำให้สุขภาพจิตแยลง					
13. วิชาภาษาไทยช่วยให้คนหลุดจากไพอาระ					
14. วิชาภาษาไทยช่วยให้คนมีทักษะชีวิตที่ดี					
15. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อเมื่อต้องทำงานในชั่วโมงภาษาไทย					
16. ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยเมื่อถูกบังคับเท่านั้น					
17. ข้าพเจ้าขอยุติพรรคการเมืองและการแข่งขันตอบปัญหา ภาษาไทย					
18. ภาษาไทยช่วยให้ข้าพเจ้าสรุปเรื่องที่ฟังได้ดี					
19. ภาษาไทยมีเนื้อหาที่ยุกยากและซับซ้อน					
20. ภาษาไทยเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่น					

ภาคผนวก ง

- แบบประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- แบบประเมินแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
- แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ผลจากการให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ทำการประเมินแบบทดสอบ ดังนี้

- +1 ถ้าแน่ใจว่ารายการตรวจสอบคุณภาพนั้นมีความถูกต้อง
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่ารายการตรวจสอบคุณภาพนั้นมีความถูกต้อง
- 1 ถ้าแน่ใจว่ารายการตรวจสอบคุณภาพนั้นไม่มีความถูกต้อง

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่						IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5	รวม		
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่						IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5	รวม		
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
99	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

แบบประเมินแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

- คำชี้แจง ผลจากการให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ทำการประเมินแบบทดสอบ ดังนี้
- +1 ถ้าแน่ใจว่ารายการตรวจสอบคุณภาพนั้นมีความถูกต้อง
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่ารายการตรวจสอบคุณภาพนั้นมีความถูกต้อง
- 1 ถ้าแน่ใจว่ารายการตรวจสอบคุณภาพนั้นไม่มีความถูกต้อง

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่						IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5	รวม		
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

แบบประเมินแบบแผนการจัดการเรียนรู้

- คำชี้แจง ผลจากการให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ทำการประเมินแบบทดสอบ ดังนี้
- +1 ถ้าแน่ใจว่ารายการตรวจสอบคุณภาพนั้นมีความถูกต้อง
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่ารายการตรวจสอบคุณภาพนั้นมีความถูกต้อง
- 1 ถ้าแน่ใจว่ารายการตรวจสอบคุณภาพนั้นไม่มีความถูกต้อง

รายการตรวจสอบคุณภาพ ของแผนการจัดการเรียนรู้	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
ด้านเนื้อหา						
1. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
2. เนื้อหา มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	1	0	1	1	1	0.80
3. เนื้อหา จัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	1	1	1	1	1	1.00
4. เนื้อหา เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน	1	1	1	1	1	1.00
5. ใช้ภาษา เข้าใจง่าย ชัดเจน ถูกต้อง	1	1	1	1	1	1.00
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้						
1. มีความเหมาะสมกับขั้นตอนการสอน	1	1	1	1	1	1.00
2. มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับ ของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00
4. มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและเวลาที่ใช้สอน	1	1	1	1	1	1.00
ด้านสื่อการเรียนรู้						
1. ความเหมาะสมของเนื้อหา กับสื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
2. ความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้กับระดับของ ผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
ด้านการวัดและการประเมินผล						
1. แบบทดสอบมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและเวลา	1	1	1	1	1	1.00
2. แบบทดสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
3. ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย	1	1	1	1	1	1.00

ภาคผนวก จ

- ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่า IOC ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำและหน้าที่ของคำ
- ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

ตาราง 17 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่า IOC ของแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องค่าและหน้าที่ของค่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อที่	(P)	(r)	IOC	ข้อที่	(P)	(r)	IOC
1	.52	.23	1.00	16	.79	.29	1.00
2	.73	.29	1.00	17	.63	.23	1.00
3	.61	.32	1.00	18	.56	.42	1.00
4	.69	.35	1.00	19	.53	.29	1.00
5	.53	.29	1.00	20	.58	.39	1.00
6	.50	.42	1.00	21	.42	.26	1.00
7	.40	.48	1.00	22	.56	.23	1.00
8	.71	.32	1.00	23	.55	.39	1.00
9	.61	.32	1.00	24	.56	.42	1.00
10	.69	.23	0.80	25	.79	.29	1.00
11	.53	.48	1.00	26	.44	.23	1.00
12	.63	.35	1.00	27	.50	.23	0.80
13	.73	.29	1.00	28	.69	.35	1.00
14	.27	.23	1.00	29	.73	.23	1.00
15	.56	.23	1.00	30	.53	.42	1.00

ค่าความเชื่อมั่น = 0.75

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำและ
หน้าที่ของคำ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	IOC
1	3.89	1.00
2	3.41	1.00
3	2.68	1.00
4	5.61	1.00
5	5.17	1.00
6	3.16	1.00
7	2.81	1.00
8	2.74	1.00
9	2.35	1.00
10	3.42	1.00
11	3.79	1.00
12	3.81	1.00
13	2.53	1.00
14	2.83	1.00
15	2.51	1.00
16	3.23	1.00
17	2.25	1.00
18	5.20	1.00
19	3.63	1.00
20	2.59	1.00

ค่าความเชื่อมั่น = 0.74

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก จ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง
ประธานสาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่
อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เทพสตรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกอบ สมร่าง
อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. นางทัศนาศิริ หิรัญภัทร์
หัวหน้าศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี
5. นางประมวดี ศรีสุธรรมศักดิ์
ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี